

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Hernádnémeti Nagyközség
Önkormányzata

2022-2027.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	9
Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	54
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	67
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	71
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	73
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	75
1. A HEP IT részletei	75
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	75
Jövőképünk.....	76
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	77
3. Megvalósítás	85
3.1 A megvalósítás előkészítése	85
3.2 A megvalósítás folyamata	86
3.3 Monitoring és visszacsatolás	89
3.4 Nyilvánosság	89
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	91
4. Elfogadás módja és dátuma	92

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Hernádnémeti Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Hernádnémeti rövid története

A falu az Árpád-korban települt be. A tatárjáráskor teljesen kihalt, ezért 1254-ben németeket telepítettek e helyre, innen kapta a jelenlegi nevét. A török hódoltság idején ismét kipusztult, 1567-ben puszta helyként szerepelt a krónikákban. Fokozatosan újra benépesült és 1596-ban a Rákóczi birtokok közé került. Ebben az időben kerültek hajdúk a településre és ekkor lett reformátussá.

Az 1707-es ónodi országgyűlésen II. Rákóczi Ferenc megerősítette Hernádnémeti község lakosait egyik telkének használatába. A Rákóczi szabadságharc bukása után Rákóczi Juliannáé lett a község. 1730-ban III. Károly király a település egyik felét Meskó Jakabnak, másik felét az Almássy családnak adományozta.

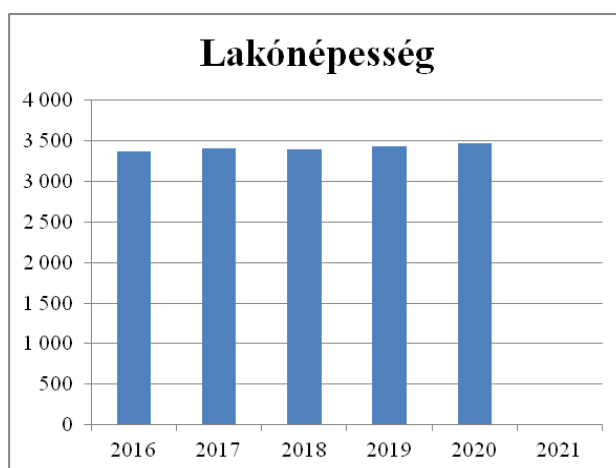
Hernádnémeti hagyományosan mezőgazdasági település, még Termelő Szövetkezet is működik, de a lakosságnak már nem ez a megélhetési forrása. Helyben az önkormányzat a legnagyobb munkáltató (oktatás, közigazgatás, közmunka). Az aktív lakosság nagy része Miskolcon, és a környező településeken dolgozik.

Hernádnémeti község az ország észak-keleti területén, Miskolc város közelében helyezkedik el. Hernádnémeti lakónépessége 2019. évi adatok szerint 3 430 fő, a településen 1. 715 férfi és 1. 805 nő él. A közeli városokból, a megyeszékhelyről történő betelepülés jelentősnek mondható.

A lakosság összetételéből adódóan itt is ugyanazok a problémák figyelhetők meg, mint Borsod-Abaúj-Zemplén megye számos, hátrányos helyzetben lévő településén. Ezek a magas munkanélküliség, az alacsony iskolai végzettség, az alacsony jövedelmek, az időskorúak számának folyamatos növekedése, a rossz egészségi állapot, a születések alacsony aránya, a házasságkötések alacsony száma, valamint a családszerkezetben bekövetkezett változások és a devianciák.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	3 380	bázis év
2016	3 368	99,64%
2017	3 409	101,22%
2018	3 394	99,56%
2019	3 430	101,06%
2020	3 470	101,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

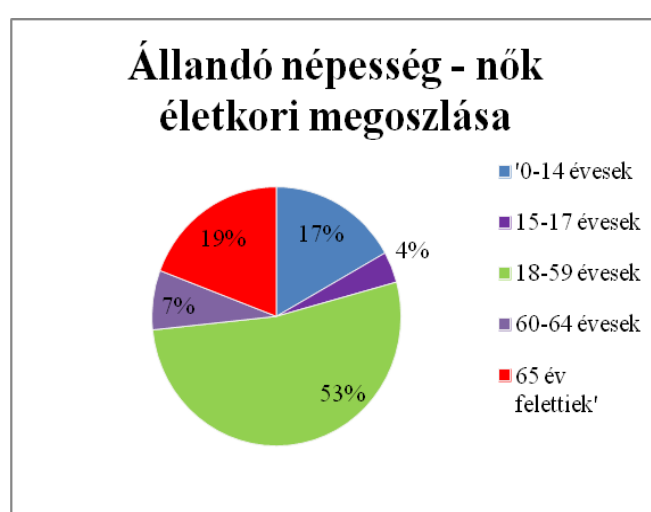
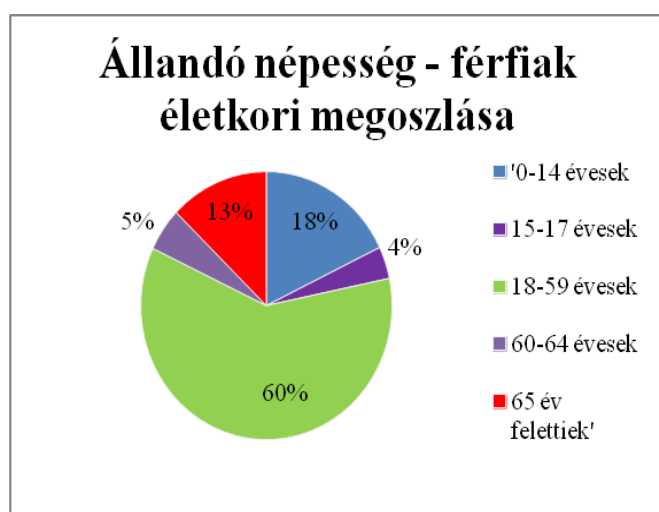
A település lakónépességének száma 2018-tól növekvő tendenciát mutat. Ennek egyik oka, hogy Hernádnémeti közkedvelt település lett a közeli városból vidékre költözni vágyó fiatalok, családok körében.

Lakónépesség: az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

Állandó népesség: az adott területen lakóhellyel rendelkező személyek száma

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 803	1 804	3607	49,99%	50,01%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			144	3,99%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	322	304	626	8,93%	8,43%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	70	70	140	1,94%	1,94%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 087	949	2036	30,14%	26,31%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	94	134	228	2,61%	3,71%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	230	347	577	6,38%	9,62%

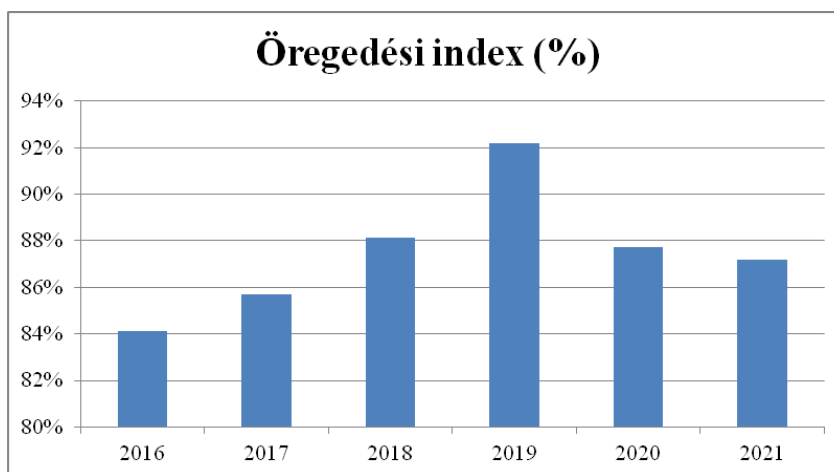
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település állandó népessége 2019-es év adatai alapján 3.607 fő, mely korcsoportos megoszlás szerint az aktív korú népesség (15 – 64 évesek) a lakosság közel 67%-át teszi ki. A 0 – 14 éves korosztály aránya 17%, míg a 65 éven felüliek aránya 16%. A nemek szerint megoszlás tekintetében óriási különbségek nincsenek. A településen 18-59 év közötti férfiak kis arányban többen vannak, mint a hasonló korú nők, míg a 65 év felettiéknél a nők vannak jelen nagyobb számban.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	529	629	84,10%
2017	533	622	85,69%
2018	558	633	88,15%
2019	577	626	92,17%
2020	580	661	87,75%
2021	585	671	87,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési indexet vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a település nincs e szempontból jó helyzetben, bár a 2019-es 92%-os értékhez képest az elmúlt években csökkent a mutató. Ennek oka az lehet, hogy településünk az elmúlt években egyre inkább kedvelté vált a fiatal, letelepülni és családot alapítani vágyó fiatalok körében.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-3,26
2017	12,99
2018	-14,41
2019	-1,76
2020	10,14

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Hernádnémeti lakónépessége 2018. és 2020. között növekedett, mely elsősorban a bevándorlás és elvándorlás különbségéből adódik. Az észak – magyarországi régióban ismert probléma a magas munkanélküliség, amely következtében sokan elköltöznek a településről, leginkább a fővárost, illetve a nagyobb, főként nyugat- magyarországi városokat veszik célba. Ismert tény, hogy a fővárosban, és a Nyugat – Magyarországon az álláskereső nagyobb eséllyel jutnak munkához. Másrészt az elmúlt években Hernádnémeti egyre közkedveltebb település a fiatal, családalapítás előtt álló párok körében.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	1,19
2017	-0,89
2018	5,29
2019	4,98
2020	-0,87

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2018-as és a 2019-es évben a természetes szaporodást figyelembe véve jó helyzetben volt a település, mivel ezekben az években az élve születések száma minden évben meghaladta a halálozások számát. 2020-ban más némi visszaesés figyelhető meg, mely valószínűleg a Covid19-járvány következménye.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség előmozdításához szükséges intézkedéseket jelen stratégiai dokumentumban rögzítjük. A programalkotás során gondoskodunk a helyi esélyegyenlőségi program és az általunk készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók összhangjáról.

Az Esélyegyenlőségi Program első részében elkészítjük településünk helyzetelemzését, különös tekintettel a hátrányos helyzetű lakosság különböző szolgáltatásokhoz való hozzáférésére, a foglalkoztatási, szociális és oktatási mutatókra.

A Program második részében készítjük el a települési intézkedési tervet a helyzetelemzésünkre építve.

Az Esélyegyenlőségi Program elsősorban az alábbi célcsoportokra terjed ki:

- A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége;
- A gyermekek esélyegyenlősége
- A nők esélyegyenlősége
- Az idősek esélyegyenlősége
- Fogyatékkal élők támogatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Hernádnémeti település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
- A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Hernádnémeti Nagyközség Önkormányzat gazdasági programja és minden évi költségvetési koncepciója kiemelt figyelmet és erőforrást fordít a település infrastrukturális feltételének javítására, az élehető, mai kornak megfelelő közszolgáltatások és infrastruktúra kialakítására, az oktatási-nevelési intézmények tárgyi-személyi feltételeinek javítására, a civil szervezetek működésének támogatására. A cél, hogy Hernádnémeti élehető, esztétikus, európai színvonalú infrastruktúrával és széles körben megbízhatóan működő ellátó rendszerrel rendelkező község legyen, egyben a záloga is annak, hogy az – egyelőre nem tragikus, de folyamatosan tapasztalható - népességfogyás, valamint az elöregedés megálljon, és esetleg pozitívba forduljon. Az élehető környezet és a belterületen kulturált, biztonságos lakhatási feltételek megteremtését a Településrendezési Kézikönyv is célozza. A Helyi Esélyegyenlőségi Program – sőt már korábban az intézményi esélyegyenlőségi tervek – meglétére, aktualizálására és végrehajtására kezdettől figyelmet fordított az önkormányzat.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Hernádnémeti Nagyközség Önkormányzata és Újcsanáros Község Önkormányzata 2008. szeptember 1. napjával a települési önkormányzatok között, közoktatási feladataikat érintően Társulást hoztak létre. 2014. október 18. napjával közös igazgatás alá került a Társulásban a Hernádnémeti Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde is. Ezt követően Hernádnémeti – Újcsanáros Intézményfenntartó Társulási Tanácsa 2014. november 20. napjával, szociális ellátás tekintetében is közös feladatellátást vállalt. Az új társulási megállapodások 2015. január 1. napjával léptek hatályba, de csak fenntartói szinten, feladat ellátás vonatkozásában - házi segítségnyújtás, nappali ellátás, szociális étkezés, gyermekjóléti alapellátás, család- és gyermekjóléti szolgálat - pedig csak

2016. január 1-től, melyet a Hernádnémeti Alapszolgáltatási Központ biztosított. 2021-ben Hernádnémeti kinyilvánította, hogy kilép a társulásból és a későbbiekben önállóan tartja fenn intézményeit. Ennek kezdeti lépéseit jelentette, hogy a Hernádnémeti Alapszolgáltatási Központ feladatellátás tekintetében leadta Újcsanáros területét, és 2021. december 31. napjával a két település közötti társulás is megszűnt.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP elkészítése szempontjából releváns mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Az adatok beszerzéséhez elsősorban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatait használtuk fel.

A folyamatok áttekintése érdekében az adatok jellemzően 5 éves időtartamra és kizárólag Hernádnémeti községre vonatkoznak. Több területen szembesültünk adathiánnyal, ezeket az adott fejezeten belül jelezzük.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

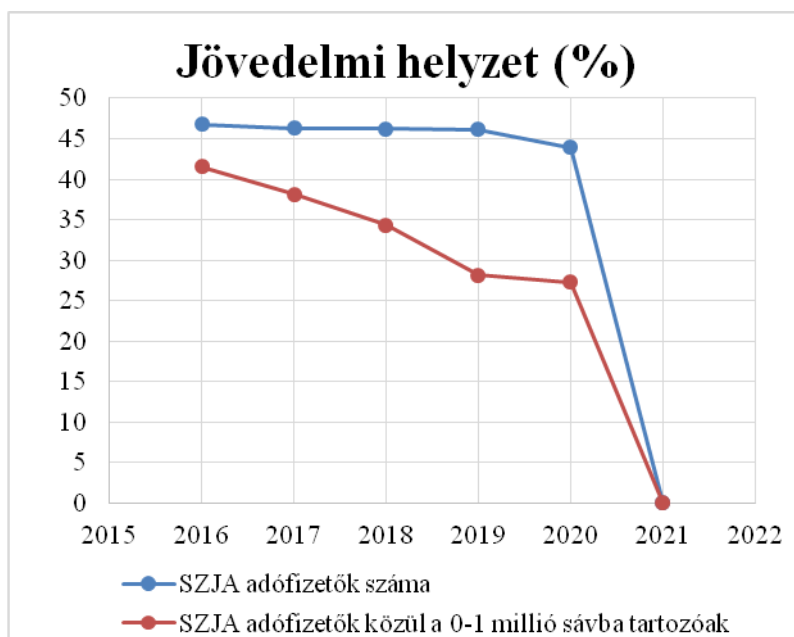
Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység okai nem vezethetők vissza egyetlen kiváltó okra, számos tényező, társadalmi, gazdasági, szociálpolitikai, kulturális és egyéni ok áll a háttérben, így kezelése is csak komplex kezeléssel oldható meg. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítettünk elemzéseket.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi és vagyoni helyzet a szegénység egyik legfőbb meghatározójának tekinthető. Az alábbi táblázat és grafikon a Hernádnémeti állandó népesség jövedelmi helyzetét mutatja be az SZJA adófizetők száma szerint. Látható, hogy az SZJA adófizetők száma kismértékben növekedett az elmúlt években, ami a népesség korösszetételével is összefüggésben állhat. Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók száma jelentős mértékben csökkent az elmúlt években, ami az állandó népesség jövedelmi helyzetének javulására utalhat településünkön.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	46,82	41,55
2017	46,35	38,13
2018	46,23	34,31
2019	46,13	28,19
2020	43,94	27,29

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

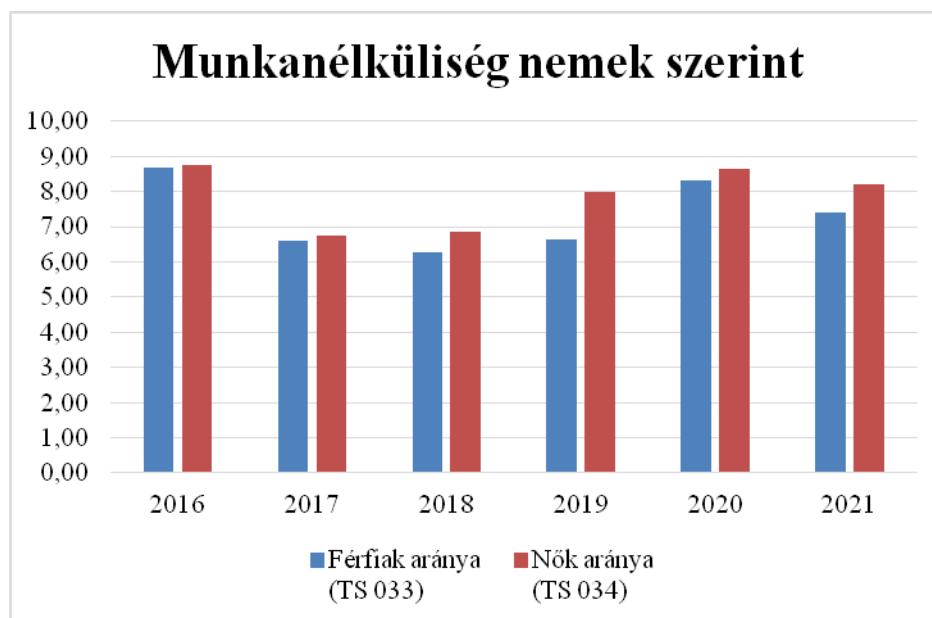
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Egyfajta hullám figyelhető meg, mely közel állandó pontok között mozog.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	8,67	8,76	8,72%
2017	6,59	6,76	6,68%
2018	6,26	6,85	6,56%
2019	6,63	7,98	7,31%
2020	8,31	8,63	8,47%
2021	7,41	8,20	7,81%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

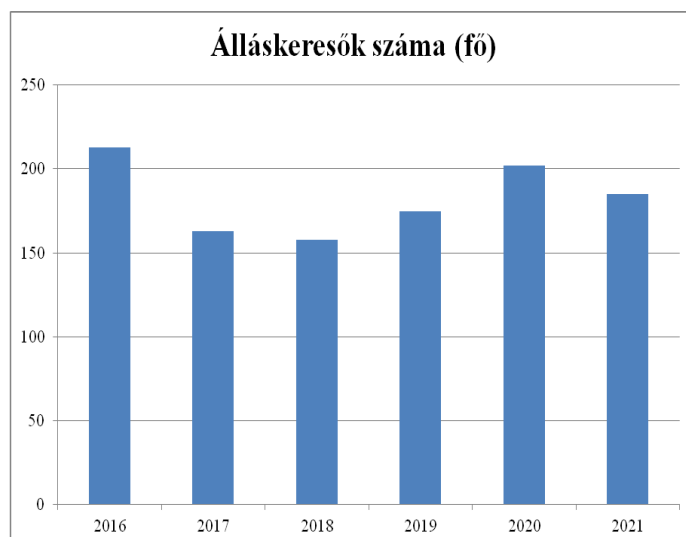

A fenti diagram jól érzékelteti a településünk tekintetében tapasztalt munkanélküliségi mutatókat. A nők körében magasabb számú az álláskeresők aránya. Ez magyarázható azzal, hogy gyerekvállalás után többen nem tudnak visszatérni régi munkahelyükre.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	213	163	158	175	202	185
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	19,00	6,00	8,00	7,00	6,00	5,00
	%	8,92%	3,68%	5,06%	4,00%	2,97%	2,70%
21-25 év (TS 038)	Fő	18,00	10,00	20,00	23,00	36,00	31,00
	%	8,45%	6,13%	12,66%	13,14%	17,82%	16,76%
26-30 év (TS 039)	Fő	20,00	16,00	20,00	15,00	20,00	19,00
	%	9,39%	9,82%	12,66%	8,57%	9,90%	10,27%
31-35 év (TS 040)	Fő	16,00	13,00	8,00	17,00	19,00	19,00
	%	7,51%	7,98%	5,06%	9,71%	9,41%	10,27%
36-40 év (TS 041)	Fő	20,00	16,00	17,00	21,00	21,00	18,00
	%	9,39%	9,82%	10,76%	12,00%	10,40%	9,73%
41-45 év (TS 042)	Fő	32,00	23,00	14,00	26,00	23,00	18,00
	%	15,02%	14,11%	8,86%	14,86%	11,39%	9,73%
46-50 év (TS 043)	Fő	24,00	15,00	14,00	14,00	19,00	20,00
	%	11,27%	9,20%	8,86%	8,00%	9,41%	10,81%
51-55 év (TS 044)	Fő	17,00	16,00	17,00	19,00	20,00	13,00
	%	7,98%	9,82%	10,76%	10,86%	9,90%	7,03%
56-60 év (TS 045)	Fő	27,00	21,00	13,00	15,00	14,00	14,00
	%	12,68%	12,88%	8,23%	8,57%	6,93%	7,57%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	20,00	27,00	27,00	18,00	24,00	28,00
	%	9,39%	16,56%	17,09%	10,29%	11,88%	15,14%

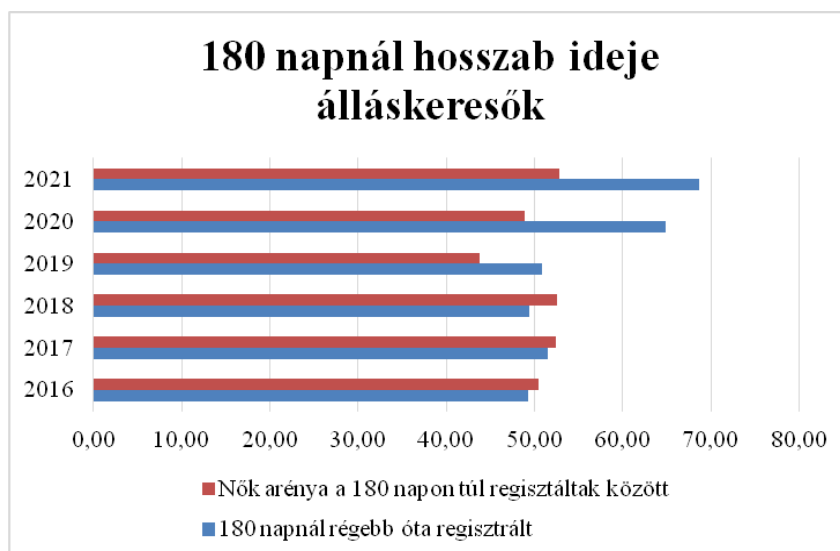
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A korcsoportos megoszlást figyelve (3.2.2. sz. táblázat) megállapítható, hogy 2019-es évtől a regisztrált munkanélküliek nagyobb arányban kerültek ki az 41-45 év közöttiekből (14,86%). Számuk 2015-ös évben is magas (9,15%), de ebben az évben az 56-60 év közötti álláskeresők száma a legmagasabb (13,56%). A 2015-ös évhez képest pozitív irányban mozdult el a 20 év alattiak, a 26-30 és a 46-50 évesek aránya, mely folytatódott 2021-ben is.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	49,30	50,48
2017	51,53	52,38
2018	49,37	52,56
2019	50,86	43,82
2020	64,85	48,85
2021	68,65	52,76

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

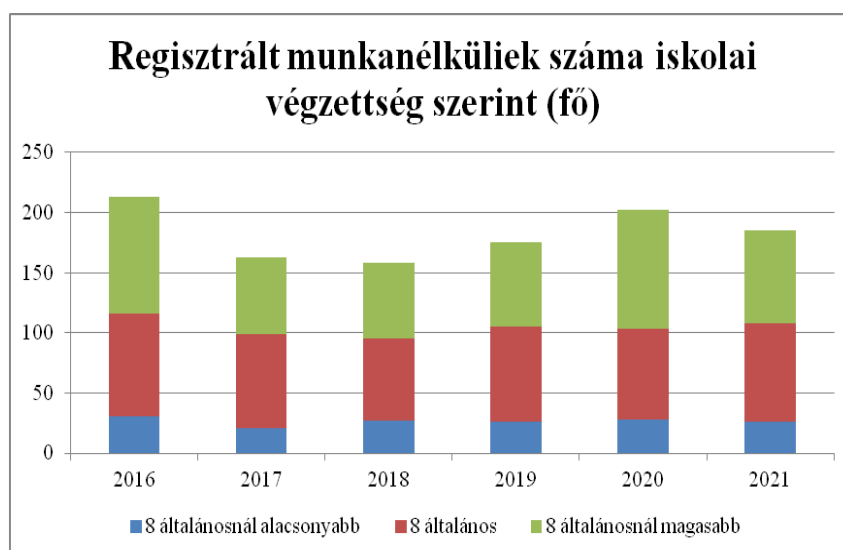
A nyilvántartott álláskeresők csoportján belül a 180 napnál hosszabb ideje állást keresők csoportja, azaz a tartós munkanélküliek különös figyelmet igényel, mivel az ő elhelyezkedési problémáik nem csupán átmeneti jellegűek, így azokkal egymaguk valószínűsíthetően nem képesek megküzdeni, hathatós segítségre van szükségük ehhez. A tartós álláskeresők aránya 2019 óta növekedést mutat, ami jelentheti azt, hogy a tartós elhelyezkedési problémákkal küszködők

munkaerő-piacra történő visszavezetése továbbra is jelentős kihívást jelent, illetve az adatok mögött akár a közfoglalkoztatásban történő „benntagadás” jelensége is állhat. A tartós munkanélküliség tehát összességében aggasztó jelenség településünkön, mely továbbra is különös figyelmet, célzott intézkedéseket igényel. Megfigyelhető, hogy a tartósan állás nélkül lévők közt a nők aránya szintén magas, kb 50%-os tendenciát mutat, ami azt jelenti, hogy a tartósan álláskeresők fele nő, fele férfi.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	213	31	14,55%	85	39,91%	97	45,54%
2017	163	21	12,88%	78	47,85%	64	39,26%
2018	158	27	17,09%	68	43,04%	63	39,87%
2019	175	26	14,86%	79	45,14%	70	40,00%
2020	202	28	13,86%	75	37,13%	99	49,01%
2021	185	26	14,05%	82	44,32%	77	41,62%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2020-hoz képest a 8 általánosanál alacsonyabb és az általános iskolai végzettséggel rendelkező regisztrált munkanélküliek száma enyhén növekedést, míg a 8 általánosanál magasabb iskolai

végzettségük aránya csökkenést mutat. Ennek oka, hogy magasabb iskolai végzettséggel hamarabb lehet munkát találni.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Településünk az ország egyik leghátrányosabb részén található. A szegregátumban élő, alacsony iskolai végzettséggel rendelkező lakosoknak még nagyobb problémát jelent mind a társadalomba, mind a munka világába történő beilleszkedés. Az itt élő emberek jövedelmét a segélyek, és a gyermekek után járó családtámogatási ellátások teszik ki. Az egyetlen munkalehetőség sok esetben a közmunkaprogram, valamint az időnyellegű mezőgazdasági munka. A közfoglalkoztatás a munkaviszony speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen integrálódjon az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése tartósan eredménytelen. A halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresői átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására jelent jó lehetőséget. Összességében elmondható, hogy a közfoglalkoztatás jó lehetőséget jelent számos hátrányos helyzetű ember, így több esélyegyenlőségi célcsoport számára is az átmeneti munkavállalási nehézségek kezelésére, sőt segítheti is az elsődleges munkaerő-piacra történő be- és visszailleszkedést, de hosszabb távon az érintettek számára akár több kárt okozhat, mint amennyi előnye van („beragadási hatás”, stigmatizáció, önbecsülés csökkenése stb.) ezért csupán átmeneti megoldásként tölt be hasznos szerepet. Megemlítendő ugyanakkor, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű emberek számára gyakorta a közfoglalkoztatás jelenti az egyetlen megoldást hosszú távon is.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	117	90
2017	121	91
2018	88	73
2019	86	56
2020	77	43
2021	45	36

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti ábrából jól látszik, hogy településünkön az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak nagy arányban közfoglalkoztatottak. 2021-re nagymértékben csökkent az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma.

Önkormányzatunk mindig is nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy minél több helyi munkanélkülinek tudjon munkalehetőséget biztosítani. Erre nagyon jó lehetőséget biztosítanak a különböző közfoglalkoztatási programok. Emellett a helyi vállalkozók is azt tartják szem előtt, hogy lehetőség szerint helyben elérhető munkaerőt alkalmazzanak.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

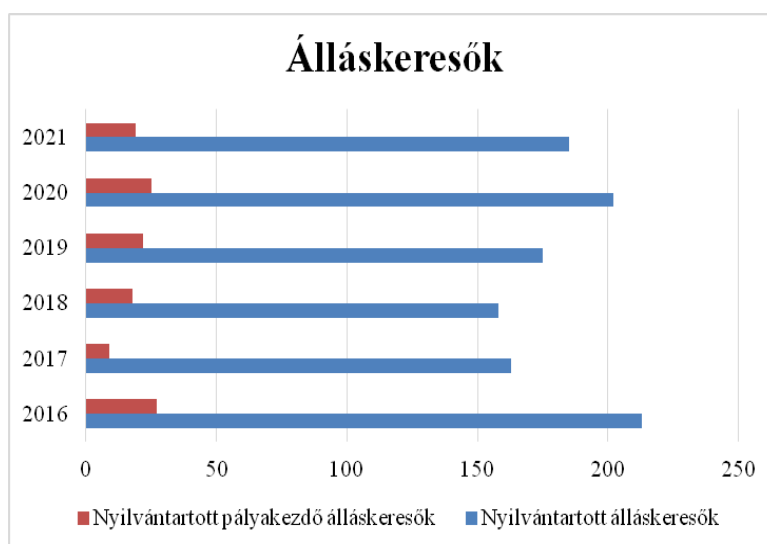
Hernádnémeti a foglalkoztatáshoz való hozzáférés tekintetében jó helyzetben van. A legközelebbi megyeszékhely (Miskolc) autóval 20 perc alatt, busszal 35 perc alatt, vonattal pedig 15 perc alatt elérhető. Az M3-as, M30-as autópályának köszönhetően a fővárosba 2 óra alatt el lehet jutni. A településen a legnagyobb munkaadó az önkormányzat.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A 2020-as évhez képest mind a nyilvántartott álláskeresők száma, mind a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma csökkent a településen. A pozitív változás arra enged következtetni, hogy településünkön a fiatalok kevésbé nehéz helyzetben vannak a munkaerőpiacon, mint 2020-ban. Valószínűsíthető, hogy a tendenciát az újonnan beköltöző fiatalok száma változtatta meg.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	213	27
2017	163	9
2018	158	18
2019	175	22
2020	202	25
2021	185	19

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Hernádnémetiben nem található olyan szolgáltatás, illetve szervezet, amely a felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítené.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A gyermekszegénység ebben a községben is nagyarányú, melynek fő okai a megélhetési és munkaerő- piaci elhelyezkedési gondok. Ennek következtében a családok jövedelme nagyon alacsony. A gyermekek gondozásában a legnagyobb problémát az anyagi nehézségek idézik elő, melynek elődleges oka a szülők alacsony iskolázottsága. Az alacsony iskolázottságból adódik, hogy ezen réteg társadalmi mobilitási esélye erősen korlátozott. A legnagyobb segítsége az ilyen helyzetbe került családok számára a munkaerő- piaci reintegráció lenne.

A roma származásúak önkormányzati fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásával kapcsolatban nem áll rendelkezésünkre adat. Az etnikai hovatartozás egy olyan szenzitív adat, melyről többnyire önbevalláson alapuló információszerzés révén szerezhetünk tudomást, de településünkön ilyen jellegű felmérés nem készült az elmúlt években.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hernádnémeti községben nem tapasztaltunk hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Az információs kor alapvető elvárása, továbbá a koronavírus járvány rávilágított arra, hogy létszükséglet, hogy mindenki birtokolja az élethez, a munkához, a tanuláshoz szükséges digitális kompetenciákat. A hátrányos helyzetű csoportok (alacsony képzettségűek, idősek, romák) tekintetében jelentős a digitális esélyegyenlőtlenség a népesség többi csoportjához viszonyítva. Településünkön 2018-ban csatlakozott a Digitális Jólét Programhoz. A program hitvallása, hogy a digitális átalakulás egy átfogó, esélyteremtő társadalmi változás kell, hogy legyen.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális biztonság megteremtése érdekében a társadalmi egyenlőtlenség mérséklésére a szociális, valamint a gyermekvédelmi törvényben rögzítésre kerültek azok az ellátási formák, amelyeket a szociálisan rászoruló állampolgárok számára biztosítani szükséges. A szociális ellátások jellemzően az egy főre jutó jövedelemhez kötöttek. Mind a pénzbeli, mind a természetbeni támogatások megállapításánál a háztartás egy főre jutó jövedelmének nagysága a meghatározó. A pénzbeli és természetbeni ellátások járhatnak rendszeresen, illetve eseti jelleggel. A segélyezési rendszerben kiemelt szerep jut az időskorúak, egyedülállók, valamint krízishelyzetbe került családok anyagi ellehetetlenülésének megakadályozására, a túlzott lakásterhek enyhítésére, az egészségi állapot teljes leromlásának megakadályozására. A pénzbeli és természetbeni szociális juttatások rendszere 2015. évben megváltozott, elválasztásra kerültek az

állami és a települési önkormányzati feladatok. Az önkormányzatok felelőssége a helyi közösség szociális biztonságának elősegítése, a „települési támogatás” adhatóságával, melynek jogosultjait, feltételeit, típusait saját hatáskörben határozhatják meg. A járási hivatalok állapítják meg a kötelezően nyújtandó ellátásokat, például az aktívkorúak ellátását, az időskorúak járadékát, az ápolási díjat, a közgyógyellátási díjat, az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot.

A Szt. 32. §-a és 54. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások:

- időskorúak járadéka
- aktív korúak ellátása
- gyermekek otthongondozási díja
- ápolási díj
- tartóst ápolást végzők időskori támogatása
- települési támogatás

Természetben nyújtott ellátások:

- köztemetés
- közgyógyellátás
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
-

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma(TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma(TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	213	9,64%	34	15,96%
2017	163	7,23%	47	28,83%
2018	158	7,17%	36	22,78%
2019	175	7,86%	44	25,14%
2020	202	9,06%	36	17,82%
2021	185	-14,73%	44	23,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

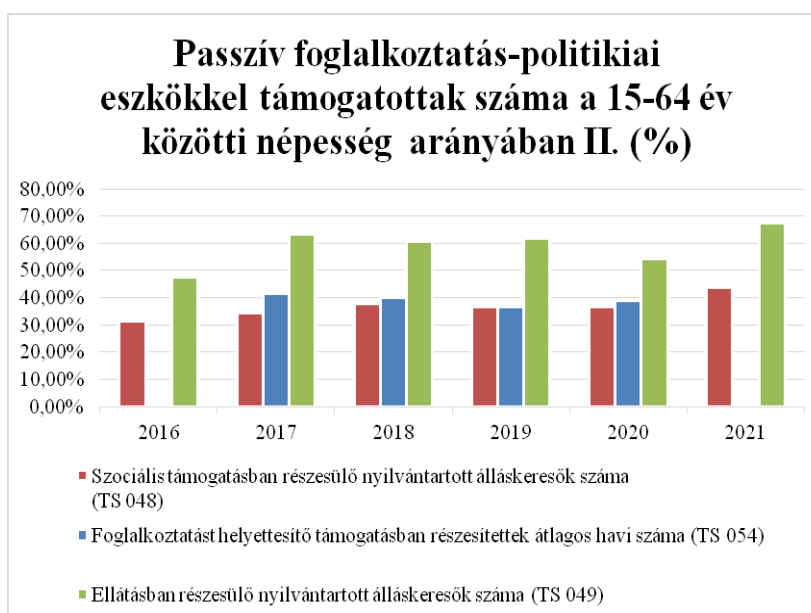

A fenti diagram szépen kirajzolja, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma jóval magasabb, mint az álláskeresési ellátásban részesülők száma. Ezt az ellátást azok kaphatják, aki korábban munkaviszonnyal rendelkeztek, de foglalkoztatásuk megszűnt. A jogviszony mértékétől függ az ellátás ideje, maximum három hónap. A nyilvántartottak másik része hosszabb ideje nem tudott elhelyezkedni, így ők valamely más ellátásra válhattak jogosulttá.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	67	31,46%	0	0,00%	101	47,42%
2017	56	34,36%	68	41,64%	103	63,19%
2018	60	37,97%	64	40,23%	96	60,76%
2019	64	36,57%	64	36,63%	108	61,71%
2020	74	36,63%	79	38,86%	110	54,46%
2021	81	43,78%	0	0,00%	125	67,57%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatást helyettesítő támogatást azok a munkanélküliek kaphatják, akik legalább egy éve együttműködnek a kormányhivatal foglalkoztatási osztályával és nem sikerült munkát találniuk. Az ellátást egy év időtartamra kaphatják, ezalatt legalább 30 nap munkaviszonyt kell igazolniuk és folyamatosan kapcsolatot kell tartaniuk a foglalkoztatási osztállyal, hogy az ellátást továbbfolyósítsák számukra. Az a tapasztalatunk, hogy az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők a közmunka és ezen támogatás között ingáznak.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	11
2018	10
2019	12
2020	13
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

A gyermekfelügyeleti támogatás, mint támogatási forma, új a szociális ellátó rendszerben. Azok a szülők kaphatják, akik 14 éven aluli gyermeket nevelnek és a napközbeni gyermekfelügyeletet nem tudják megoldani. Az egészségkárosodási támogatásban az a munkanélküli személy részesülhet, akinek az egészségkárosodása az 50%-ot eléri és egyéb ellátásra nem jogosult.

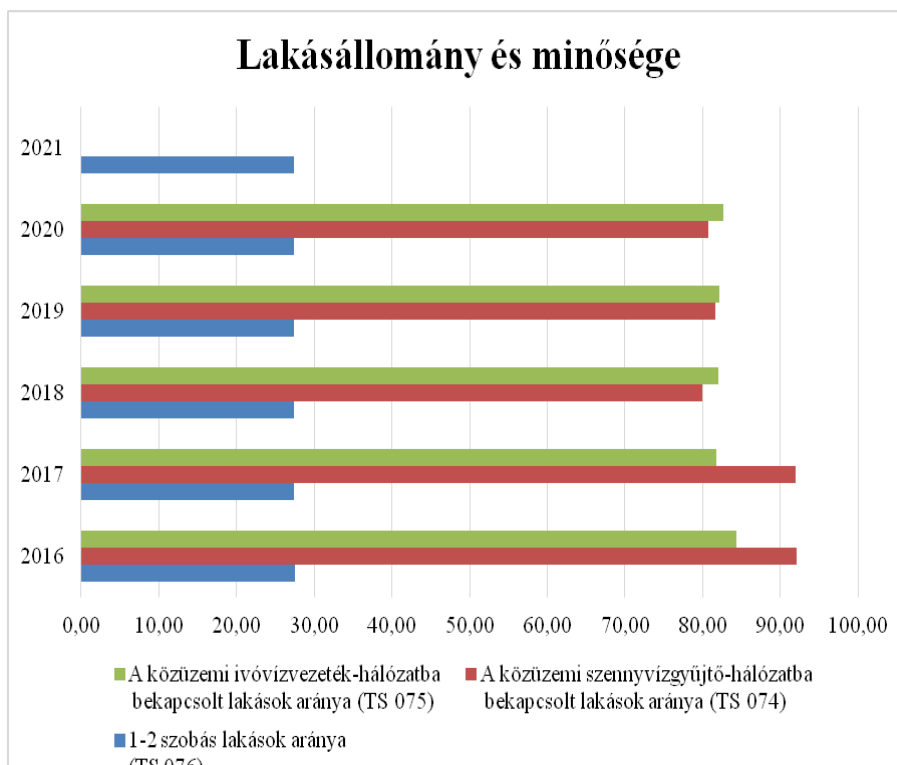
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	1214	0	0,00	27,51	92,17	84,35
2017	1217	3	2,47	27,44	91,95	81,76
2018	1217	0	0,00	27,44	80,03	82,00
2019	1218	1	0,82	27,42	81,61	82,10
2020	1218	0	0,00	27,42	80,79	82,68
2021	1219	1	0,82	27,40	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település lakásállománya 2020-ban 1219 darab ingatlan, melyeknek 82%-a ivóvízzel és szennyvízzel ellátott.

Az elmúlt években új lakás nem épült Hernádnémetiben, de az üresen álló ingatlanok a falusi CSOK-nak, illetve egyéb családtámogatási ellátásoknak köszönhetően újra lakottá váltak. Településünkön egyre több lakóingatlan kerül korszerűsítésre (napelem, nyílászáró csere, fűtés korszerűsítés, stb).

a) bérlakás-állomány

Hernádnémetiben 19 önkormányzati bérlakás épült.

A bérbeadás feltételei:

- A pályázat benyújtására az jogosult, aki a pályázat meghirdetésekor lakóhellyel rendelkezik Hernádnémetiben.
- A pályázó családjában az egy főre eső átlagos havi nettó jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíj 150%-t eléri, de nem haladja meg annak négyszeres mértékét;
- A pályázó nem rendelkezik a községben beköltözhető lakásingatlannal;
- Vállalja, hogy a szerződés megkötésekor legalább a meghatározott havi lakbér háromszoros összegének megfelelő óvadéki biztosítékot fizet meg az Önkormányzat részére, és vállalt kötelezettségeit közjegyzői okiratba foglaltatja.

b) szociális lakhatás

A község szociális bérlakással nem rendelkezik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nincs ilyen besorolású ingatlan

e) lakhatást segítő támogatások

A szociális ellátások helyi szabályairól szóló 6/2015. (II.28.) számú önkormányzati rendeletben szabályozott települési támogatás keretében az önkormányzat a rászorulókat által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez járul hozzá, azaz lakásfenntartási támogatást nyújt az arra jogosultnak. A támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában nyújtja az önkormányzat azon rendszeres kiadáshoz, melynek megfizetése a kérelmező lakhatását legnagyobb mértékben veszélyezteti. A lakásfenntartási támogatásra való jogosultság feltétele, hogy a háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 160%-át, egyedül élő, egyedülálló szülő esetén, valamint ha a háztartásban tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy él, a 230%-át, feltéve, hogy a háztartás tagjainak a vagyona nem haladja meg az Szociális törvény 4. § (1) bekezdésében foglalt mértéket. A lakásfenntartási támogatást egy éves időtartamra nyújtja az Önkormányzat. Az Önkormányzat rendkívüli települési támogatás keretében is nyújthat lakhatást segítő támogatást különösen közüzemi díjak fizetésében keletkezett elmaradás rendezése céljából. A rendkívüli települési támogatás (átmeneti segély) az átmeneti nehéz élethelyzetek, lakhatással kapcsolatos problémák megoldása érdekében nyújtott egyszeri, egy összegben kifizetett pénzügyi támogatás.

Önkormányzatunk minden évben részt vesz a szociális tűzifa programban, ezzel évente nagyon sok család téli tüzelőjéhez tud természetbeni hozzájárulást nyújtani.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzügyi és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	n.a.	28
2018	n.a.	19
2019	n.a.	19
2020	n.a.	18
2021	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma 2017-es évi adatokhoz képest csökkenést mutat, mely a lakosság lakhatási körülményeinek javulására enged következtetni.

f) eladósodottság

Az eladósodásról az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal. Azonban ismert tény, hogy a hátrányos helyzetű, alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családok esetében komoly probléma az eladósodás.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen kizárólag belterületen, lakóövezetben elhelyezkedő lakások találhatóak. A víz, szennyvíz, áram és gáz minden lakásba való bevezetése szolgáltatók által lehetséges. Településen kimondottan helyi közlekedés, busz járat nincs.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A Központi Statisztikai Hivatal által végzett népszámlálás adatai alapján azokat a területeket nevezzük szegregátumoknak, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, valamint a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya magasabb, mint 50 százalék (mindkét mutató esetében). Azok a területek, ahol a lakosok számának legalább 40 százaléka a fent említett mutatók szerint alacsony státusú, veszélyeztetett területnek minősülnek. Ezen meghatározás alapján Hernádnémetiben a következő utcák

szegregátumok: Jókai Mór utca, Bartók Béla utca, Dankó Pista utca, Bajcsy-Zsilinszky utca, Móra Ferenc utca, Béke utca.

- a) a telep / szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Elmaradás a település több utcáját is érinti. Jókai mór utca - Bartók Béla utca által határolt területrészen, valamint a Dankó Pista utcán, a szegregátumként azonosított területen tapasztalható. Ezek a területek a település szélén helyezkednek el. A településen magas a roma lakosság aránya (több mint 18 %). Sok család él elmaradott körülmények között, ezen a helyzeten az önkormányzat önerőből változtatni nem képes. Folyamatos közmunka programokkal, pályázatokkal igyekszik a tisztaságot, rendet fenntartani.

A Hernádnémetiben a szegregátum megközelíthetőség szempontjából nincs jó helyzetben. A szegregátum a település központi részétől (polgármesteri hivatal) közel 2 kilométerre található. A község úthálózata teljes hosszában aszfaltos burkolattal ellátott. A település teljes területén a járdák állapota kielégítő. A szegregátum az óvodától majdnem 0.5 kilométerre, az általános iskolától körülbelül 2 kilométerre helyezkedik el. A szegregátumtól közel 1 kilométerre található a Hernádnémetit Miskolccal összekötő buszjárat egyik megállóhelye, a vasútállomás több mint 4 kilométerre.

- b) a telepen / szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezetttek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A telepeken élők általában alacsony iskolai végzettséggel, rossz foglalkozási helyzettel rendelkeznek. Többnyire segélyekből élnek. Ezen a területeken élő gyermekek 80%-a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Ezen a területen található ingatlanok alacsonyabb áron kerülnek eladásra, mint más településrészekben. Az itt élő magyar lakosság, amennyiben teheti a település más részén próbál ingatlant vásárolni. Az eladásra kerülő ingatlanokat pedig jellemzően roma származásúak veszik meg. Ennek oka valószínűsíthetően életvitelükben keresendő. Jellemzően hangos, gyakran vitás életmódjukat nem tolerálja a magyar lakosság.

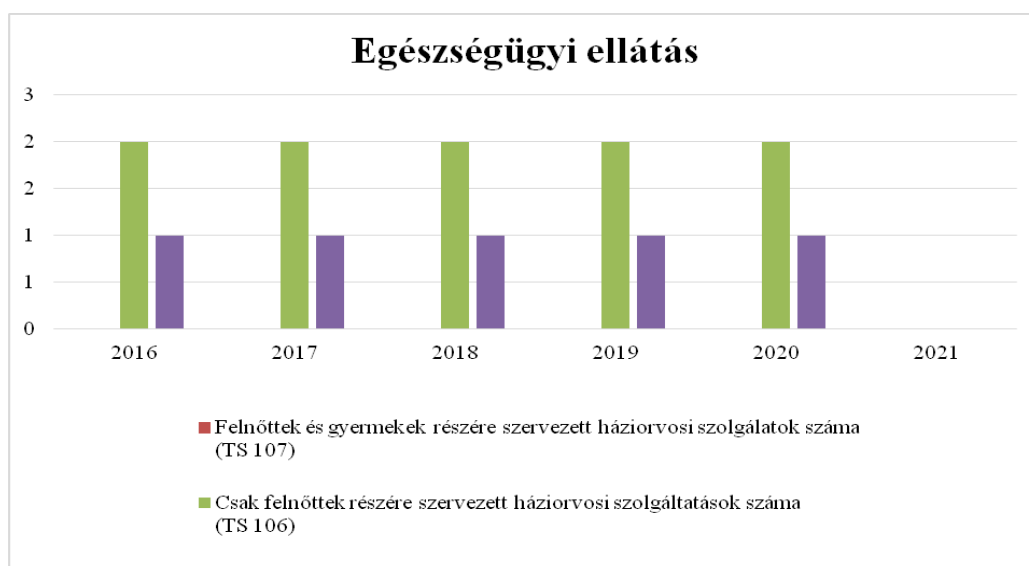
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	1	0	0,00
2017	0	2	1	1	173	13,05
2018	0	2	1	1	219	14,02
2019	0	2	1	1	217	7,51
2020	0	2	1	1	202	8,19
2021	0	2	1	1	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a felnőttek és a gyerekek háziiorvosi ellátása biztosított. Két felnőtt háziiorvosi és egy gyermekorvosi, és egy fogorvosi körzetük van. Két védőnő dolgozik a településen. Szakrendelés, kórház, sürgősségi ellátást nyújtó intézmény, emlő- és méhnyak szűrő szakrendelés Miskolcon érhető el. Biztosítottak az életminőség javítását és az egészségfejlesztést szolgáló intézkedések, a család és növekedési gondozás (családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptatós anya gondozása), és az ifjúság egészségügyi gondozás speciális feladatainak ellátása.

b) prevenciók és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen az alábbi programok valósultak meg:

- KAB-ES-03- GYISM A kábítószer-fogyasztás megelőzésével kapcsolatos események támogatása - „Válaszd az életet! Eseménysorozat (2003/2004.)
Pályázat lezárult. Drogprevenciók szolgáltatás legközelebb Miskolcon érhető el.
- IFJ-ÉR-04- GYISM Drogprevenciók és értékteremtő programsorozat (2004.)
Pályázat lezárult. Drogprevenciók szolgáltatás legközelebb Miskolcon érhető el.
- IFJ-GY-ÉM-05-B-ICSSZEM Prevenciók pályázat. Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek átadását szolgáló, egészségfejlesztő Programsorozat (2005/2006.)
Pályázat lezárult.
- IFJ-DP-06-C-0150 Egészségtudatos magatartás fejlesztésének támogatása „Játszva alkoss és mozogj velünk! Programsorozat III. (2006.)
Pályázat lezárult.
- TÁMOP-5.2.5-08/1-2008-0238: „Jövőd a tét!” – Társadalmi integrációs program megvalósítása Hernádnémeti községben (2010.)
Pályázat lezárult.
- TÁMOP-5.2.2-08/2-2009-0022: „Cseperedő Biztos Kezdet Gyerekház” A korai beavatkozást középpontba helyező Biztos Kezdet programok elterjesztése országos szinten, kiemelt figyelemmel a leghátrányosabb térségekre (2012.)
Pályázat lezárult. A Biztos Kezdet Gyerekház hazai finanszírozási formában folyamatosan működik.
- TÁMOP-5.2.5/A-10/2-2010-0072: „Jövőd a tét!” Újra együtt Hernádnémetiben Társadalmi integrációs program megvalósítása Hernádnémeti községben - Gyermekek és fiatalok reintegrációs programjai (2012.)
Pályázat lezárult.
- KAB-ME-15-B-22100 „Rajtad múlik!” Drog-prevenciók programok Hernádnémetiben (2016.)
Pályázat lezárult. Drogprevenciók szolgáltatás legközelebb Miskolcon érhető el.
- TÁMOP-2.4.5-12/1-2012-0051_ ESZTERLÁNC Családi Napközi, fejlesztő Foglalkoztató és Gyermekfelügyelet (2013.)
Pályázat lezárult. Fejlesztő foglalkoztató és gyermekfelügyelet legközelebb Miskolcon érhető el.

- TÁMOP-3.2.3.B-12/1-2013-0155: „Hidat építünk a generációk között Hernádnémetiben!” (2013.)
Pályázat lezárult.
- TOP-1.1.1-15-B01-2016-00007: Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése Hernádnémetiben (2018.)
Pályázat lezárult.
- TOP-4.2.1-16-B01-2017-00013: Idősek nappali ellátása Hernádnémetiben (2017/2018)
Pályázat lezárult. A Hernádnémeti Idősellátási Központ a pályázat befejezése óta folyamatosan működik.
- EFOP-1.2.11-16.2017.00013: Hernádnémeti Nagyközség népességmegtartó képességének javítása – Esély Otthon (2018)
Pályázat megvalósult.
- EFOP-3.7.3-16-2017-00294: Az egész életen át tartó tanuláshoz hozzáférés biztosítása Hernádnémetiben (2018.)
Pályázat lezárult. Az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférést a településen a Vidám Nagyik Egyesülete biztosítja.
- KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-2016-00097: Hernádnémeti Nagyközség Önkormányzata ASP központhoz való csatlakozása (2017-2018.)
Pályázat megvalósult.
- TOP-3.1.1-15-B01-2016-00001: Kerékpárút fejlesztése Hernádnémetiben (2019.)
Pályázat megvalósult. A kerékpárút átadásra került.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen nem működik fejlesztő és rehabilitációs szolgáltatás. Ehhez az ellátáshoz a legközelebbi városban, Miskolcra szükséges utazni.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Hernádnémeti évek óta sikeresen pályázik a jelenleg Emberi Erőforrás Minisztériumhoz tartozó nyári szociális gyermekétkeztetésre. Minden évben az iskola végeztével (június 15.) a nyár végéig (augusztus 31.) átlagosan 125 szociálisan rászoruló gyermek jut napi egyszeri meleg ételhez. Az étkezés biztosítása mellett érdekes programokon is részt vehetnek a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szervezésében.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen sportolási lehetőség adott, a labdarúgást kedvelők kipróbálhatják rátermettségüket a Hernádnémeti Sportegyesület színeiben. A helyi általános iskola tornacsarnoka módot ad egyéb sportok szerelmeseinek, elsősorban a tornászok számára, de labdarúgásra, illetve kosárlabdára, kézilabdára is alkalmas. Az iskola mögött sportudvar található, ahol kézilabda, röplabda, futball és atlétikapálya került kialakításra. A sportpályák és a Hernád folyó melletti ártér testnevelés, a sport ideális oktatását teszi lehetővé. Emellett játszóudvar biztosít a gyermekek számára mozgási lehetőséget.

Míndezek mellett az alábbi projekt valósult meg:

NEMZETI SPORThIVATAL Hátrányos helyzetű gyermekek sporttevékenységének támogatása (2005/2006)

- Gesztenyés park – rekortán futópálya
- Sportpálya mögötti kondipark építése

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális- és gyermekvédelmi alapellátásokat komplex módon nyújtó, Hernádnémeti Alapszolgáltatási Központ létrehozásával a helyi önkormányzat célja az volt, hogy a központ tevékenységeinek köre szinte teljes egészében foglalja magába az előzőekben részletezett problémák megoldását. Az intézmény működésének célja, hogy a település lakosságának igényeihez leginkább alkalmazkodó ellátási struktúrát alakítsunk ki, amelyben stratégiai tervezéssel megalapozzuk a szükséges fejlesztéseket, a hiányzó ellátások biztosítását.

A szolgáltatások még színvonalasabb biztosításához az alábbi projektek is segítséget nyújtottak:

- GYV-SZF-10-0124: „Gyermekjóléti alapellátás és a gyermekjóléti szakellátás fejlesztésének támogatása” céllal (2010.)
- TOP-4.2.1-16-B01-2017-00013: Idősek nappali ellátása Hernádnémetiben (2017/2018)

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Nem releváns. Ahogy már korábban említésre került, drogprevenciós szolgáltatás legközelebb Miskolcon érhető el.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hernádnémetiben nem történt sem hátrányos megkülönböztetés, sem az egyenlő bánásmód megsértése a szolgáltatások nyújtásakor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. számú táblázat – Népkonyha – Nem releváns

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A közösségi élet szintere a 2010-ben működését megkezdő Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér, melyre az IKSZT/2008/1-0581 – Integrált Közösségi és Szolgáltatói Tér cím elnyerése után kerülhetett sor.

A program a társadalmi részvétel fokozásával, a közösségi kezdeményezéseknek ad teret, azt támogatva kísérli meg újraszervezni a közösségi kapcsolatokat. Ezek kialakításával valamint a helyi intézmények megerősítésével a kulturális civil szervezeteket támogatja, új közösségi helyeket adva a találkozási pontok kialakítására. Az általunk kidolgozott program a községben élő gyermekek, fiatalok és idősek, valamint a családok társadalmi aktivitásának növelését segíti elő, valamint a helyi közösségek megújulását támogatja.

A program különböző korcsoportú és szociális helyzetű egyének bevonásával valósul meg, közösségi programokon, közösségi fejlesztéseken keresztül. Szakmai célunk az egészségmegőrzés, a felvilágosítás, a szabadidő hasznos eltöltésére szolgáló kreatív tevékenységek népszerűsítése.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	nincs	3 045	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hernádnémeti iskolája és óvodája is rendelkezik tornateremmel, illetve tornaszobával, sportcsarnok viszont nem található a településen. Közeli városokban, Miskolcon és Tiszaújvárosban több neves sportklub is működik, így ott személyesen is megtekinthetőek a sportesemények (DVTK, Tiszaújvárosi Triatlon Klub stb.). A település könyvtára könyvekkel jól ellátott, ha esetleg egy olvasónak szüksége van egy könyvbe, ami a helyi könyvtárban nem

található meg, könyvtárközi kölcsönzéssel megszerezhető a II. Rákóczi Ferenc Könyvtárból, ami Miskolcon található.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Hernádnémeti településen nem jellemző az etnikai konfliktus.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér szervezésében minden évben a nyári szünidő alkalmával megrendezésre kerül az Önkéntes tábor. A táborban a diákok az érettségi megszerzéséhez szükséges önkéntes tevékenységi igazolását szerezhetik meg. Az önkéntesek feladatai közé tartozik a település képének javítása, buszmegálló, közterületek takarításával, valamint az idős, egyedülálló lakosoknak nyújtanak segítséget a ház körüli munkában.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A Roma Nemzetiségi Önkormányzaton kívül más nemzetiségi önkormányzat nincs a településünkön. Ők a helyi Önkormányzat támogatásával, illetve amennyiben pályázati lehetőség adódik, annak kihasználásával szoktak programokat (Roma nap) szervezni a roma lakosság számára.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A Vidám Nagyik Egyesülete egy aktívan működő szerveződése. Az egyesület aktívan részt vesz Hernádnémeti kulturális értékeinek feltárásában, a feltárt kulturális örökség megőrzésében, ápolásában, közkinccsé tételében, a jövő nemzedékének való átörökítésében. Az egyesület, a Hernádnémeti településen élő szépkorúak közösségi életének szervezésére, civil kapcsolataik építésére, érdekeik képviselésére és védelmére alakul. Ennek keretében a szépkorúak helyzetét figyelemmel kíséri, segíti társadalmi esélyegyenlőségük kedvezőbb alakulását, kapcsolatot tart – tagjai egészségének megőrzése érdekében – szakmai szervezetekkel. Programokkal segíti a tagjai jobb közérzetét és életminőségét – szabadidő, sport, kulturális, egészségügyi rendezvények, előadások szervezésével. A tagság életminőségét javító, ismereteit bővítő, kulturális örökség és a hagyományok megőrzését szolgáló programokat szervez. Lehetőségeihez mérten, hazai és külföldi kirándulásokkal segíti tagjai életének színesebbé tételét, más tájak és emberek megismerését, a civil kapcsolataik bővítését. Az egyesület aktívan részt vesz Hernádnémeti község közösségi munkájában, működtetésével elősegíti a kulturális, közösségi céljainak megfogalmazását, illetve segíti azok megvalósulását. Elősegíti Hernádnémeti hagyományainak, értékeinek megőrzését és önszervező kulturális, művészeti és egyéb tevékenységek kiszélesítését.

A célok megvalósítása során az Egyesület biztosítani kívánja az alábbi társadalmi szempontokat:

- esélyegyenlőség	- közösségfejlesztés
- integráció	- család-, gyermek- és ifjúságvédelem
- együttműködés	- hagyományteremtés

- hagyományőrzés
- önállóságra nevelés
- tolerancia
- egészséges életmód
- fiatalok bevonása közös munkába
- fogyatékkal élők érdekeinek érvényesítése

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Hernádnémetiben Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, mely alapvető feladatai közé tartozik a kulturális autonómia megvalósítása, a hagyományőrzéshez, a kulturális értékek átörökítéséhez, az identitás ápolásához kapcsolódó feladatok ellátása. A Belügyminisztérium által meghirdetett, Roma nemzetiségi kulturális kezdeményezések (ROMA-NEMZ-KUL) és nyelvi környezetben megvalósuló nemzetiségi-, népismereti, művészeti, hagyományőrző és olvasó táborok (ROMA-NEMZ-TAB) éves költségvetési támogatására nyílt pályázati kiírására 2020. évtől minden évben sikeresen pályáz a településünkön működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat mindkét kategóriában. Emellett minden évben megszervezésre kerül a Roma nap, ahogy már említésre került.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
1. Hiányosságok a helyi humán kapacitás megszervezésében.	Hiányzó szolgáltatások feltérképezése, egyéni képességek, képzések, tapasztalatok felmérése
2. Roma alkalmazottak alacsony száma az önkormányzatnál	Az önkormányzat törekednie kell, hogy növelje a roma foglalkoztatottak számát.
3. Romák foglalkoztatásának alacsony száma a versenyszférában	Helyi rendeletek alkotása.
4. A szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatra szorul.	Szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata.
5. Magas a 18 éven aluliak közül átmeneti, vagy tartós nevelésbe vettek száma.	Okok feltárása, preventív intézkedések bevezetése.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
6. Helyi közpolitika néhány képviselője nem ösztönzi a társadalmi szolidaritást.	Az önkormányzatnak fel kell hívnia a vezető tisztviselők figyelmét, hogy kommunikációjukban esélytudatosságot fejezzenek ki.
7. A roma népesség közösségi szempontból nem túl aktív	Ösztönözni kell a romák közösségi szerveződését
8. Egészségterv hiánya	Egészségterv elkészítése.
9. Alacsony a szűrővizsgálatokon résztvevők száma	Tájékoztatók, fórumok száma.
10. Alultápláltság, helytelen táplálkozás	Védőnők, gyermekorvos bevonása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 803	1 804	3607	49,99%	50,01%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			144	3,99%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	322	304	626	8,93%	8,43%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	70	70	140	1,94%	1,94%

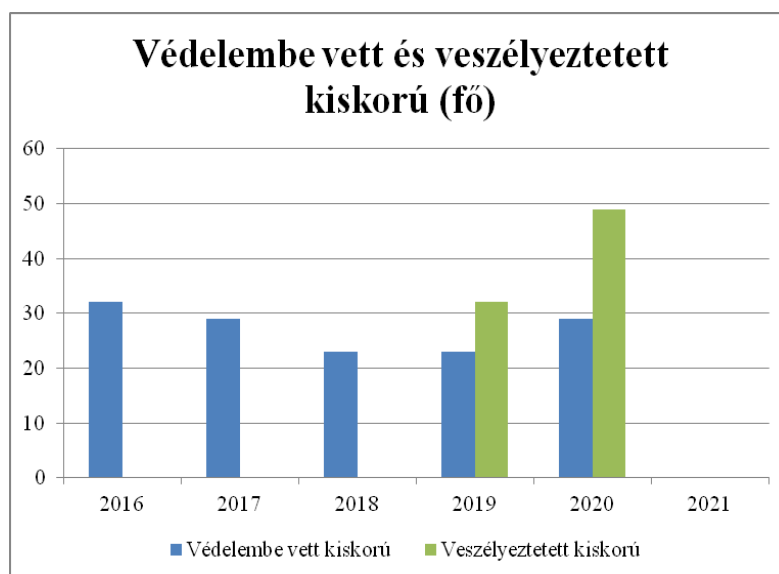
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból kiolvashatjuk, hogy az állandó népesség közel 22%-a gyermekkorú. A 0-14 évesek aránya 17,36%, ami jó hír, mert a felnövekvő nemzedék jelen van településünkön.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	32	0
2017	29	0
2018	23	0
2019	23	32
2020	29	49
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a védelembe vett gyermekek többsége az 50 órás igazolatlan mulasztás miatt került a gyámhivatal látószögébe. Kevesebb azon gyermekek száma, akik családi konfliktus, vagy egyéb veszélyeztető körülmény miatt lettek védelembe véve. A veszélyeztetett kiskorúak esetében fontosnak tartjuk elmondani, hogy a korábbi években a statisztika nem tért ki konkrétan erre az adatra. Láthatóan 2019-től kell erről is adatot szolgáltatni. Itt minden olyan gyermeket fel kell

tüntetni, akiről jelzés érkezett a család- és gyermekjóléti szolgálathoz, függetlenül attól, hogy a jelzésnek milyen kimenetele lett (egyszeri intézkedéssel lezárult vagy gondozásba vételre került sor). Ebből is adódik az a nagyarányú eltérés a védelembe vett és a veszélyeztetett gyermekek száma között.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	413
2018	330
2019	302
2020	295
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

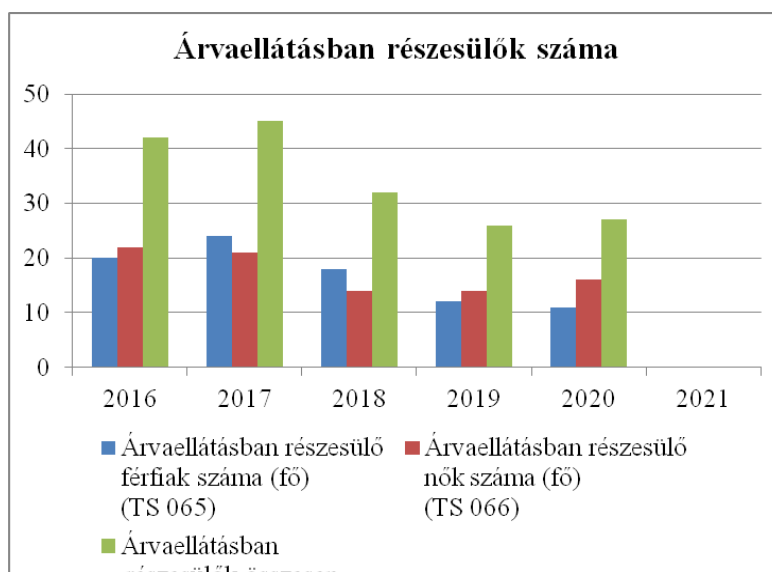

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Településünkön a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma 2016 óta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, mely a családok anyagi helyzetének javulására enged következtetni.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	20	22	42
2017	24	21	45
2018	18	14	32
2019	12	14	26
2020	11	16	27
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásra azon gyermekek jogosultak, akiknek egyik, esetlegesen mindkét szülőjük meghalt és az elhunyt rendelkezett az előírt biztosítási jogviszonnyal.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma – Nem releváns

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns. Nincs ilyen gyermek a településünkön.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns. Nincs ilyen gyermek a településünkön.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

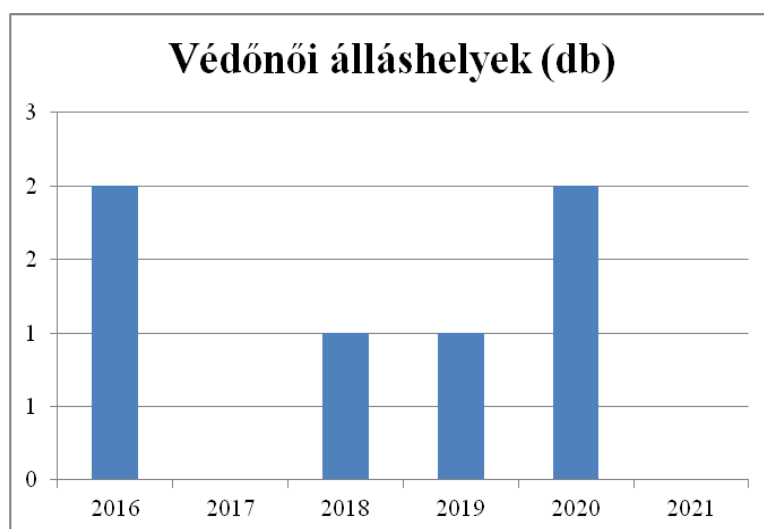
A szegregált, teleszerű környezetben élő gyermekek életkörülményei és egészségi állapota a nem szegregált területen élő gyermekekéhez képest rosszabb. A szegregációkban lévő házak nagy része nem összkomfortos, legtöbbször csak áram került bevezetésre. A tisztálkodást és a főzést közkutakról hordott vízzel, a fűtést régi kályhával oldják meg. A lakások és úgy szint az utcák is koszosak, túlszűfoltak és hangosak, ami a gyermek mentális fejlődésben is zavart okozhat. Településünkön 2009 óta Biztos Kezdet Gyerekház működik, mely a hátrányos helyzetű családok segítésére hivatott.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	2	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	2	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

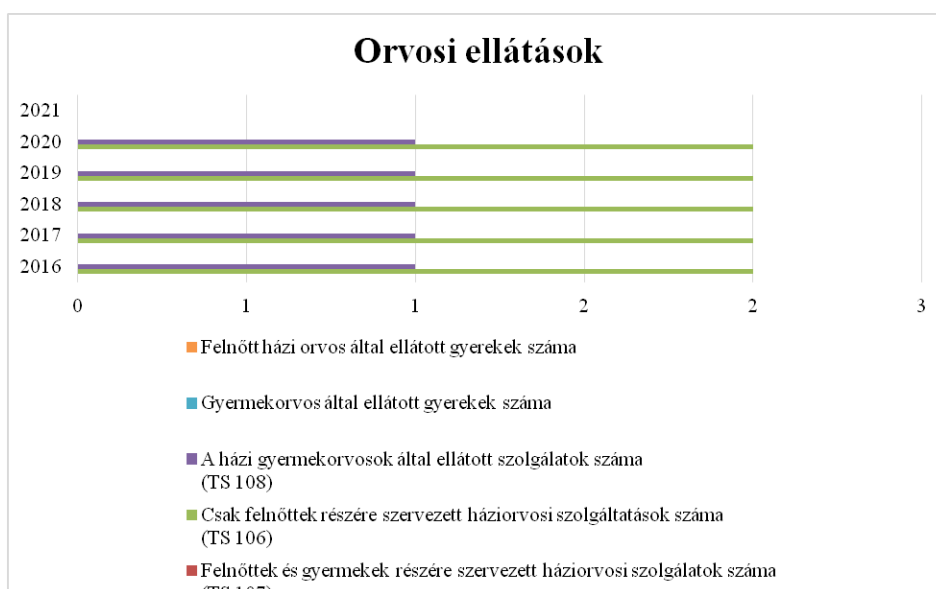
Hernádnémetiben évek óta két fő védőnő végzi az ellátást. Az itt tevékenykedő védőnők által csak Hernádnémeti települést kell ellátniuk, azonban az egy védőnőre jutó 0-3 éves gyermekek száma így is magas. 2021. december 31-i védőnői adatok szerint 74fő 0-3 éves gyermek jut egy védőnőre.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	n.a.	n.a.
2017	0	2	1	n.a.	n.a.
2018	0	2	1	n.a.	n.a.
2019	0	2	1	n.a.	n.a.
2020	0	2	1	n.a.	n.a.
2021	0	2	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hiszen két felnőtt- és egy gyermekorvos praktizál Hernádnémetiben.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) legközelebb Miskolcon van lehetőség.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátás célja, hogy hozzájáruljunk a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

Településünkön 2009. óta Biztos Kezdet Gyerekház is működik. A gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenció szolgáltatás biztosítása. A szolgáltatást a gyermek születésétől kezdve a kötelező óvodai nevelésének megkezdéséig, de legkésőbb annak az évnek augusztus 31-ig veheti igénybe a család, amelyen harmadik életévét betölti.

Jelenleg Tanoda nem működik Hernádnémetiben.

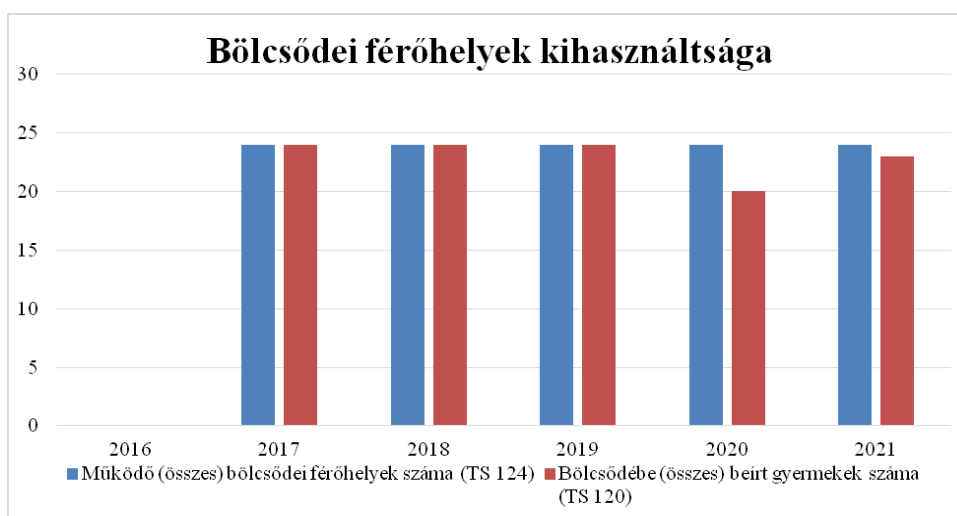
e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A bölcsődei ellátásra régóta igény van településünkön, 2009 óta működik Hernádnémetiben bölcsőde két csoporttal, mely 24 gyermek ellátására (volt) alkalmas. Ezt követően 2017-ben megnyitotta kapuit egy mini bölcsőde is a településen, ami három csoportjával összesen 19 gyermek befogadására képes. A törvényi szabályozás változása, illetve az igény növekedése miatt szükséges volt módosítani ezt az ellátási formát és növelni a bölcsődei férőhelyek számát. Ennek megfelelően 2022. szeptemberétől 4 x 12 kisgyermek számára biztosított az ellátás. Elsősorban azon gyermekek kerültek felvételre, akik szülei vissza szeretnék menni a munkahelyükre és gyermekük ellátásáról más módon nem tudnak gondoskodni.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma – Nincs adat. Nem releváns

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	19	19	24	24
2018	0	0	0	0	19	19	24	24
2019	0	0	0	0	19	19	24	24
2020	0	0	0	0	19	19	24	20
2021	0	0	0	0	19	19	24	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti adatból jól látszik, hogy településünk bölcsődéje nem hiába nyitotta meg kapuit, pár fő híján telt házzal működik.

f) gyermekvédelem;

A család és gyermekjóléti szolgálat összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-
oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat
végez. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális
szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a
gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek
veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a
családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Településünkön a gyermekjóléti feladatokat 1 fő
családgondozó és 1 fő családsegítő munkatárs végzi. Minden évben megtartják a Gyermekvédelmi
Tanácskozást is ahol áttekintik az ellátási terület helyzetét a gyermekjóléti alapellátás
szempontjából. Együttműködnek a törvényben meghatározott szervekkel és szervezetekkel. A
MESZEGYI Család- és Gyermekvédelmi Központja biztosítja az iskolai szociális munkát.
Központjukban további speciális szolgáltatások is igénybe vehetők (pl. kapcsolattartási ügyelet,
családterápia stb.) és ők biztosítják a készenléti szolgálatot és az utcai szociális munkát is.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokat szintén a Hernádnémeti Alapszolgáltatási
Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja. Leggyakrabban igénybe vett
szolgáltatás, a gyermekek tanulmányi és magatartási problémájával, tanulási zavarokkal,
intézményi beilleszkedéssel kapcsolatos, valamint valamely közmű szolgáltatóval való
kapcsolatfelvétel, illetve ügyintézés.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés;

Az egészségfejlesztési, sport- és szabadidős programokat a gyermekek számára is a fentebb
említett Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér biztosítja.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Hernádnémeti évek óta sikeresen pályázik a jelenleg Emberi Erőforrás Minisztériumhoz tartozó
szünidei szociális gyermekétkeztetésre. Minden évben az iskola végeztével (június 16.) a nyár
végéig (augusztus 31.) átlagosan 125 szociálisan rászoruló gyermek jut napi egyszeri meleg
ételhez. Az étkezés biztosítása mellett érdekes programokon is részt vehetnek a Családsegítő és
Gyermekjóléti Szolgálat szervezésében.

*j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti
programok;*

A helyben szervezett programok mindenki számára nyilvánosak, elérhetőek. Nem tesz
önkormányzatunk különbséget sem gyermekek, sem felnőttek között. Az önkormányzat által

szervezett programokon részt vesznek a hátrányos és a nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok is.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hernádnémetiben nem történt sem hátrányos megkülönböztetés, sem az egyenlő bánásmód megsértése a szolgáltatások nyújtásakor.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A településen a gyermekek számára többféle hátrányt kompenzáló szolgáltatás vehető igénybe, az ingyenes, illetve kedvezményes étkezéstől, az ingyenes tankönyveken át, a szünidei szociális étkezésig.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	146	66	45,21
2017	142	73	51,41
2018	137	64	46,72
2019	143	39	27,27
2020	146	40	27,40
2021	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az fenti táblázat a hátrányos és halmozottan hátrányos óvodás gyermekek arányát tartalmazza. Az adatokat vizsgálva azt vehetjük észre, hogy arányuk évről-évre csökken. Ennek oka lehet, hogy a gyermekek életkörülményei javulnak.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	106	34,53
2017	n.a.	101	32,48
2018	n.a.	99	31,63
2019	n.a.	32	10,74
2020	n.a.	32	10,09
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az hátrányos és halmozottan hátrányos általános iskolai tanulók számát vizsgálva azt állapíthatjuk meg, hogy számuk az elmúlt évben szintén csökken, az óvodás hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekekéhez hasonlóan. Ennek oka szintén a családok életszínvonalának javulása.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban – Nincs adat, Nem releváns

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	106	238
2017	155	209
2018	135	171
2019	143	151
2020	179	115
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti adatokból az olvasható ki, hogy a hátrányos helyzetűek száma nőtt, a halmozottan hátrányos helyzetűek száma pedig csökkent. Ennek oka a 2013-as törvénymódosítás. Összességében nézve, ezen gyermekek száma 300 fő körül mozog.

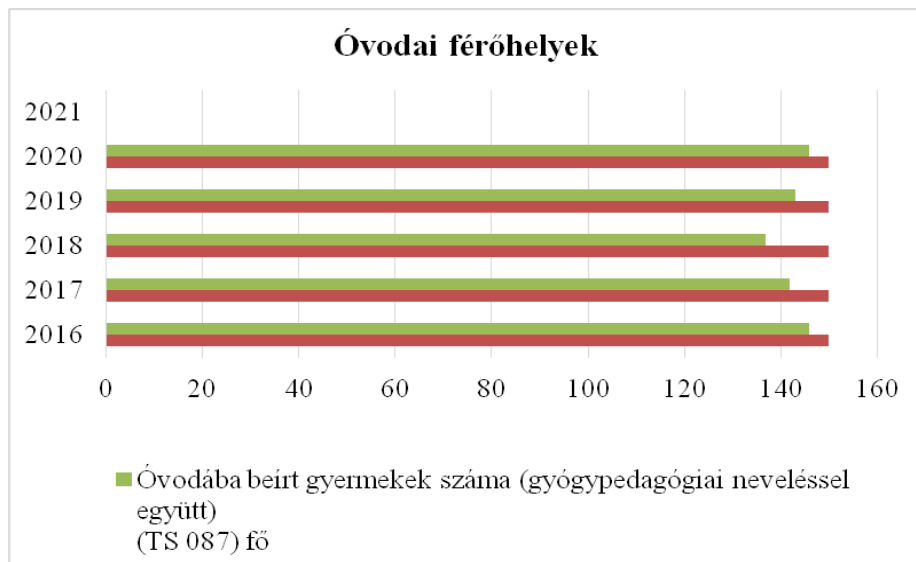
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai – Nincs adat, Nem releváns

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

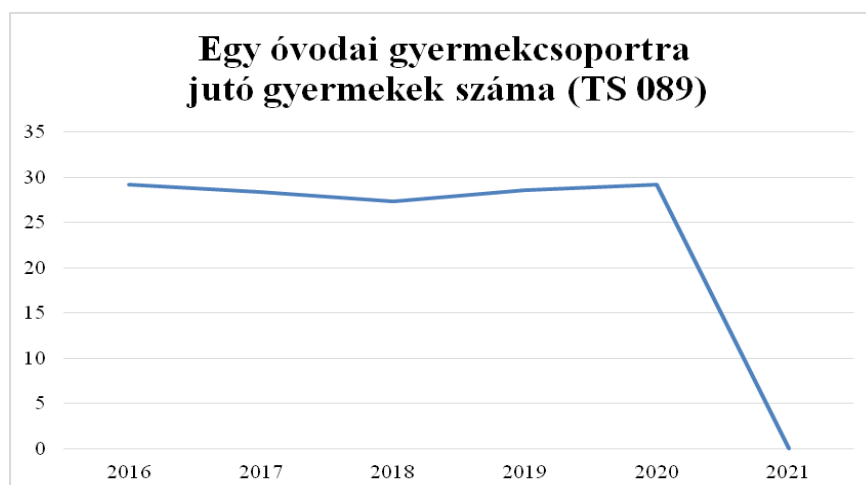
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	5	150	1	146	0	0	29
2017	n.a.	5	150	1	142	0	0	28
2018	n.a.	5	150	1	137	0	0	27
2019	n.a.	5	150	1	143	0	0	29
2020	n.a.	5	150	1	146	0	0	29
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A fenti adatok azt mutatják, hogy a település óvodája pár fő híján teltházzal működik. Az intézmény képes fogadni a település óvodás korú gyermekeit.

Az egy óvodai csoportra jutó gyermekek száma átlagosan 28 fő. Az elmúlt években a csoportlétszáma egyszer sem haladta meg a 30 főt.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	15	1	20,47	23,45
2017	0	15	1	20,73	24,76
2018	0	15	1	20,87	22,68
2019	0	15	1	19,87	29,53
2020	0	15	1	21,13	26,18
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ha az iskola tanulóinak otthonát vizsgáljuk, azt vehetjük észre, hogy a más településről érkező gyermekek száma 23 és közel 30% között mozgott az elmúlt években. Ez az arány 2016 óta folyamatosan növekszik, mely az iskola jó hírének és az oktatás magas színvonalának köszönhető.

A Hernádnémeti Református Általános Iskola, Két Tanítási Nyelvű és Alapfokú Művészeti Iskola 8 évfolyamon 15 osztályt működtet, ebből egyik sem gyógypedagógiai osztály.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	43
2017	35
2018	29
2019	35
2020	33
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 8. évfolyamot az iskolában sikeresen elvégzett tanulók száma némi visszaesést mutat. Ez azért van, mert az elmúlt években és napjainkban is egyre inkább divatos a 6 és 8 osztályos gimnázium. Iskolánkra is egyre inkább kezd jellemzővé válni, hogy a szülők átviszik gimnáziumba gyermeküket 4. vagy 6. osztályt követően.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az oktatást, nevelést végző intézményekben hátrányos megkülönböztetés, szegregáció nem tapasztalható.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

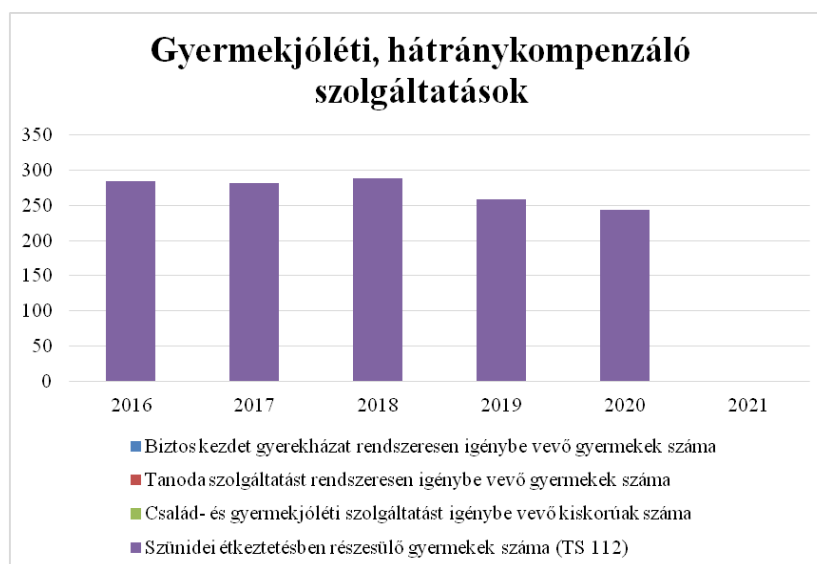
Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérésekről nem rendelkezünk releváns adatokkal.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Hátrányt kompenzáló szolgáltatások közül a településen az ingyenes, illetve kedvezményes étkezés, az ingyenes tankönyv érhető el a rászorulóknak számára, valamint a már említett Biztos Kezdet Gyerekház.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekház rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	285
2017	n.a.	n.a.	n.a.	282
2018	n.a.	n.a.	n.a.	288
2019	n.a.	n.a.	n.a.	259
2020	n.a.	n.a.	n.a.	244
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Sajnos a Biztos Kezdet Gyerekház és a család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak számát tekintve nem állnak rendelkezésünkre adatok, viszont a szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek számát tekintve igen. A szünidei étkezést igénybevevők száma 2018 óta csökken, mely ismét arra enged következtetni, hogy a családok életszínvonala javult.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
1. Gyermekjóléti Szolgálat és a közoktatási intézmény kommunikációja hiányos.	Intézmények részére rendszeres megbeszélések szervezése.
2. Együttműködés hiány a közoktatási intézmény és a társadalmi, szakmai szervezetek között.	Az intézmény és a társadalmi, szakmai partnerek rendszeres, egyeztető fórumainak létrehozása.

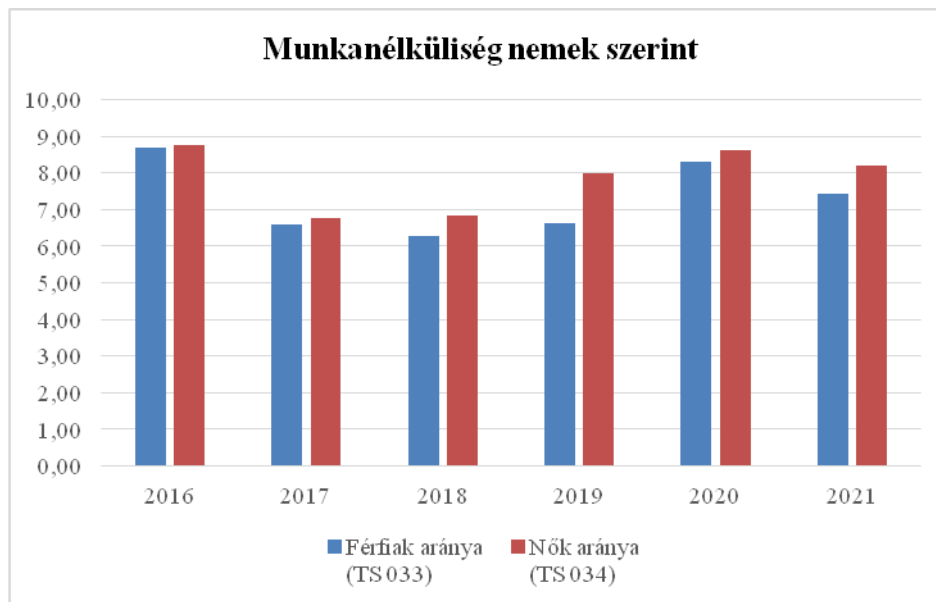
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	8,67	8,76	8,72%
2017	6,59	6,76	6,68%
2018	6,26	6,85	6,56%
2019	6,63	7,98	7,31%
2020	8,31	8,63	8,47%
2021	7,41	8,2	7,81%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

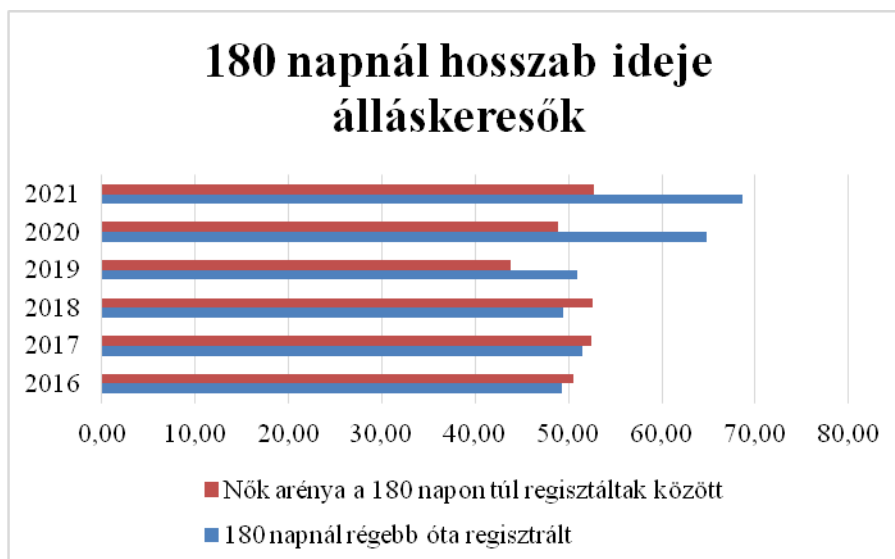

Összességében nézve, nincs nagy eltérés a munkanélküli férfiak és a nők száma között. Településünkre jellemző, hogy ha a kis gyermeket nevelő anya, ha nem rendelkeznek szakképesítéssel, akkor a közmunkaprogramot választja.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2016	49,3	50,48
2017	51,53	52,38
2018	49,37	52,56
2019	50,86	43,82
2020	64,85	48,85
2021	68,65	52,76

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

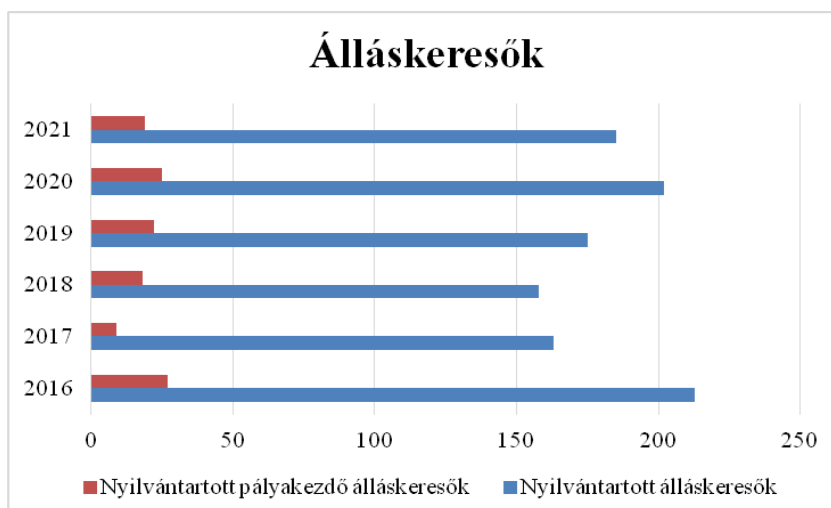

A fenti táblázat és ábra adatai is azt a következtetést támasztják alá, hogy a összességében nincs nagy eltérés a nők és a férfiak elhelyezkedési esélyeiben.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	213	27
2017	163	9
2018	158	18
2019	175	22
2020	202	25
2021	185	19

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma alacsonynak mondható. A fiatalabb nemzedék körében egyre nagyobb érték a tanulás, így a megfelelő szakképesítések megszerzését követően munkába tudnak állni.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők foglalkoztatást segítő és képzési programokban való részvételéről nincs adatunk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsonyan iskolázott nők nagyon nehezen vagy egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni. Sokszor csak a közmunkaprogram ad számukra lehetőséget. Az alkalmi munkák terén jobb helyzetben a férfiak, de nem diszkriminatív módon. Fizikai adottságaik miatt, mivel az idénymunkák általában nehéz fizikai munkák, így a nők nem is jelentkeznek ezekre. A mezőgazdaságban a betakarítási időszak jelenthet számukra is munkalehetőséget.

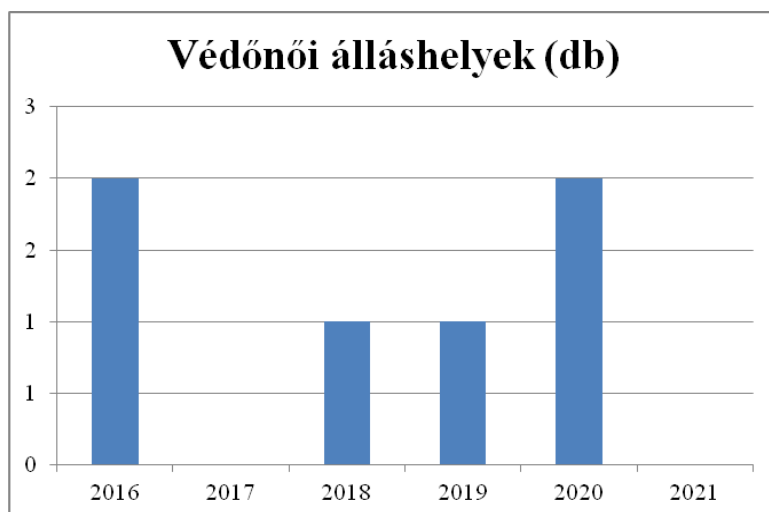
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem releváns.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	2	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	2	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

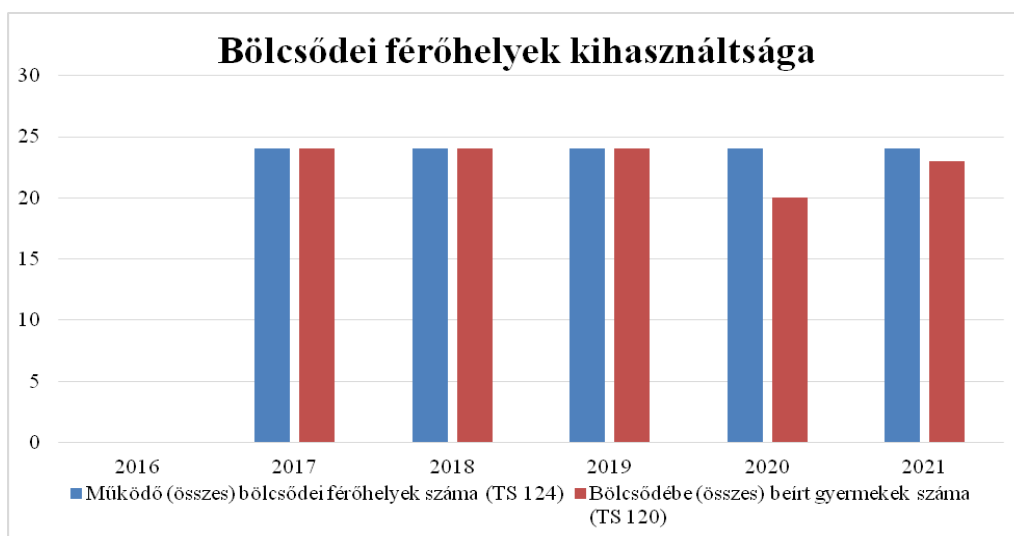
Amint már korábban is említésre került, településünkön 2 fő látja el a védőnői feladatokat. Az egy védőnőre jutó 0-3 év közötti ellátott gyermekek számáról sajnos nincs adatunk.

5.2.2. a) Táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma – Nincs adat, Nem releváns

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	19	19	24	24
2018	0	0	0	0	19	19	24	24
2019	0	0	0	0	19	19	24	24
2020	0	0	0	0	19	19	24	20
2021	0	0	0	0	19	19	24	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Szintén szóba került már a bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma, melyről csak önkormányzati adatokkal rendelkezünk. A településen 2009 óta működik bölcsőde, eleinte 2 csoporttal kezdte meg működését, ahol 24 gyermeket tudott fogadni. Ezt követően 2017-ben nyílt a településen egy mini bölcsőde is, ami 3 csoporttal működött, itt 19 gyermek fogadására volt kapacitás. 2022 szeptemberében a két bölcsőde összeolvadt, így a település bölcsődéje jelenleg 48 gyermek fogadására alkalmas és az összes férőhely be van töltve.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés támogatása, az anya- és gyermekgondozás többek közt a védőnői hálózat szakmai munkájának keretében valósul meg. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására elsősorban az általános- és középiskolákban kerül sor. Az anya- és gyermekgondozásra a települési védőnői szolgálat munkatársai kiemelt figyelmet fordítanak, nagy hangsúlyt fektetve a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyukákra és gyermekeikre. Az anya- és gyermekgondozás összességében megfelelő módon biztosított településünkön, a védőnői szolgálat hatékony működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítottak. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos tanácsadás révén a család- és gyermekjóléti szolgálat is segíti a védőnők szakmai munkáját.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A téma vizsgálata nehézségekbe ütközik, mivel a nőket érintő erőszak egy olyan társadalmi probléma, melyben nagyfokú látenciával kell számolnunk, az esetek többsége nem, vagy csak hosszú évek múltán kerül a hatóságok látókörébe. A bántalmazások gyakran egyáltalán nem, vagy csak minimális mértékben öltönek a külső szemlélők számára is látható formát. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Hernádnémetiben anyaotthon, családok átmeneti otthona nem működik, az esetleges krízishelyzetekben e szolgáltatásokhoz való hozzáférést a család- és gyermekjóléti szolgálat segíti elő. Településünkön az esetleges krízishelyzetek gyors és hatékony kezelését a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet által működtetett miskolci Regionális Krízisambulancia segíti elő. A készenléti szolgálat speciális szolgáltatásként állandó elérhetőséget, folyamatos jelenléteket biztosít az intézmény nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben. Egy folyamatosan hívható, elérhető telefonszám áll azok rendelkezésére, akik azonnali segítséget, tanácsot vagy tájékoztatást szeretnének kapni krízishelyzetükben. A készenléti szolgálat biztosításában a központ esetmenedzserei vesznek részt. A készenléti szolgálat telefonszáma: +36 30/309 15 52.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Hernádnémetiben, a helyi közéletben markáns szerepet töltenek be a női nem képviselői. A hat fős képviselő-testületben jelenleg két nő foglal helyet. Az önkormányzati fenntartású intézmények alkalmazottaik jelentős többsége is a női nemhez tartozik, ahogy a polgármesteri hivatal dolgozóinak jelentős része szintén. A jegyzői pozíciót szintén egy hölgy tölti be. Nem csupán a közszférában töltenek be jelentős szerepet településünk hölgyei, de a civil és egyházi szervezetek vezetői és tagjai között is számos nőt találhatunk, akik aktív szerepvállalással, kemény munkával segítik elő a társadalmi problémák helyi szintű kezelését. Az adatok azt mutatják, hogy településünkön a megfelelő kvalitások birtokában a nők számára is elérhetők a magasabb pozíciók.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Községünkben a nőket hasonló problémák foglalkoztatják, mint az ország bármely másik településén, hiszen a „gyengébbik” nemhez tartozók igencsak egyező nehézségekkel szembesülnek országszerte. Fejlett társadalmunkban a nőkre egyre több teher hárul: egyszerre kell megfelelniük számos szerepkörnek, így például helyt kell állniuk a munka világában, a családi életben, a háztartás-vezetés és gyermeknevelés terén, valamint az idős vagy beteg hozzátartozók gondozása, ápolása során, a párkapcsolati elvárásokról nem is beszélve. Számos tényező nehezíti azonban a sokféle szerepkihívásnak történő megfelelést: a foglalkoztatás terén a hátrányos megkülönböztetés, a családi élet kapcsán a munkával való összeegyeztethetlenség, a gyermeknevelés, a háztartásvezetés, a hozzátartozókról való gondoskodás kapcsán a férfi-női munkamegosztás problémái, azaz a férfiak alacsony szerepvállalása ezen területeken, a párkapcsolat tekintetében pedig a férfiak részéről tapasztalható magas elvárások, a nőkkel kapcsolatos fiatalság-kultusz stb. Mindennek eredménye sajnos az lehet, hogy számos nő megfáradt, kiegészzt, stresszes és a végsőkig kimerült lesz egy bizonyos idő után, amit megerősíteni látszanak a női depresszióval kapcsolatos statisztikák is. A szerepkihívások tehát valószínűleg

folyamatosan foglalkoztatják a városunkban élő nőket is, ezért törekedni szükséges arra, hogy a helyi szintű intézkedések a nők érdekeinek figyelembe vételével kerüljenek megtervezésre és megvalósításra. Ezek célja a nők terheinek mérséklése, esélyegyenlőségének megteremtése, kiegyensúlyozott életvitelük biztosítása kell, hogy legyen, akár a pozitív diszkrimináció eszközének alkalmazásával is. Arra kell törekedni továbbá, hogy a gyermekvállalást a munka világa ne büntesse, hanem támogassa, s a kisgyermekes anyukák helyzetének megkönnyítése fontos szempontként kell, megjelenjen a munkahelyeken.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

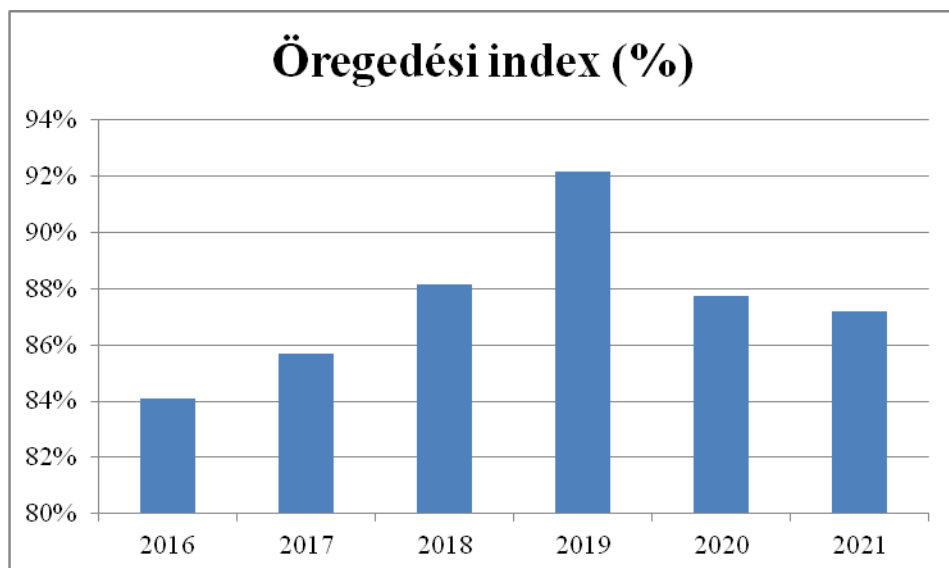
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
1. Nők munkaerő- piaci hátránya	Nemi sztereotípiákat, szerepeket oldó programok szervezése
2. Női anyagi kiszolgáltatottsága	Alternatív foglalkoztatási formák kialakítása
3. Fiatalkorú gyermekvállalás	Felvilágosító programok szervezése az általános iskolában.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	529	629	84,10%
2017	533	622	85,69%
2018	558	633	88,15%
2019	577	626	92,17%
2020	580	661	87,75%
2021	585	671	87,18%

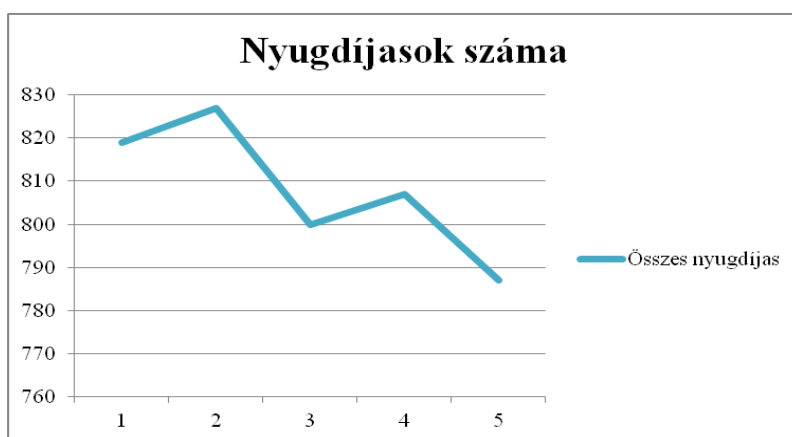
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Ahogy már említettük, az öregedési indexet vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a település nincs e szempontból jó helyzetben, bár a 2019-es 92%-os értékhez képest az elmúlt években csökkent a mutató.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	311	508	819
2017	315	512	827
2018	309	491	800
2019	306	501	807
2020	289	498	787
2021	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

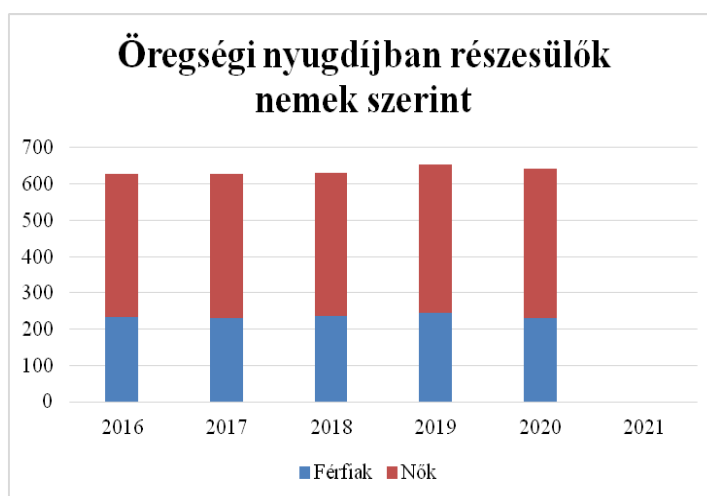
A nyugdíjasok száma évről-évre csökken. Ennek oka a nyugdíjkorhatár megemelése.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	12	0	234	395	0	28	0
2017	14	0	231	396	0	26	2
2018	16	0	237	394	0	20	1
2019	13	0	244	409	0	19	1
2020	12	0	229	412	1	17	2
2021	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIRKSHTstat

Nyugdíjszerű ellátásban nem csak a nyugdíjkorhatárt betöltöttek részesülhetnek. Ide tartoznak azon személyek is, akik özvegyi nyugdíjban, vagy árvaellátásban részesülnek, illetve az egészségkárosodás miatt ellátásban részesülők is.

A nyugdíjasok számát vizsgálva, azt vehetjük észre, hogy a női nyugdíjasok száma mindig magasabb, mint a férfiaké. Ez köszönhető annak, hogy a nők 40 éves munkaviszony után nyugdíjba mehetnek, míg a férfiak csak 65. életévük betöltésekor.

Településünkön özvegységi nyugdíjban 2016 és 2019 között csak nők részesültek, 2020-ban pedig 1 férfi és 17 nő. Ennek oka, hogy a nők magasabb átlagéletkora.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		213	163	158	175	202
41-45 év (TS 042)	Fő	32	23	14	26	23	18
	%	15,02%	14,11%	8,86%	14,86%	11,39%	9,73%
46-50 év (TS 043)	Fő	24	15	14	14	19	20
	%	11,27%	9,20%	8,86%	8,00%	9,41%	10,81%
51-55 év (TS 044)	Fő	17	16	17	19	20	13
	%	7,98%	9,82%	10,76%	10,86%	9,90%	7,03%
56-60 év (TS 045)	Fő	27	21	13	15	14	14
	%	12,68%	12,88%	8,23%	8,57%	6,93%	7,57%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	20	27	27	18	24	28
	%	9,39%	16,56%	17,09%	10,29%	11,88%	15,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Jelenleg a regisztrált munkanélküliek 25%-a az 61 éven felüliek közül kerül ki, mely a 2019-es adatokhoz viszonyítva 5%-os növekedést mutat. A tartós munkanélküliek számán belül az 61 éven felüliek aránya 10% volt 2019-ben.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Tevékeny időskorral kapcsolatba hozható adatgyűjtés nincsen. Az idősek szabadidős tevékenységét az Integrált Községi és Szolgáltató Tér szervezi, valamint a településen működő idősek nappali ellátása által szervezett nyugdíjas klub.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Településünkön nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén sem.

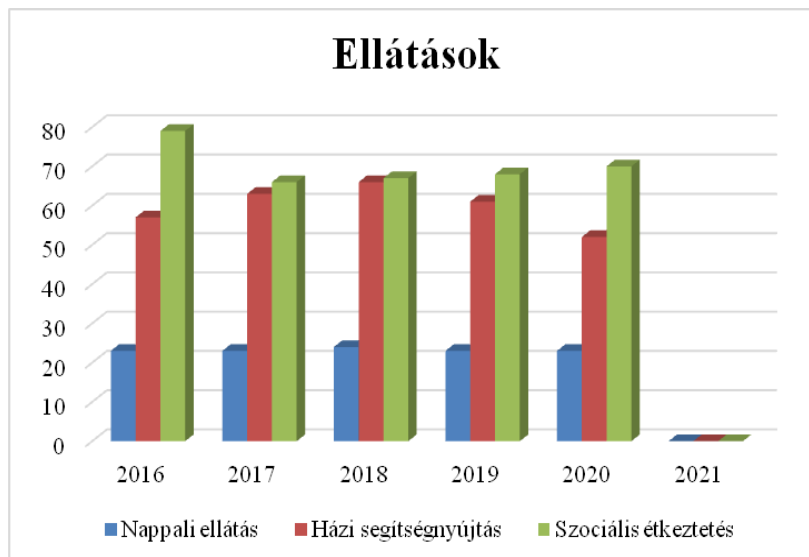
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	529	23	57	79
2017	533	23	63	66
2018	558	24	66	67
2019	577	23	61	68
2020	580	23	52	70
2021	585	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSHT
star

A nappali ellátásban részesülők száma nem igazán változik, ennek fő oka, hogy a Hernádnémeti Alapszolgáltatási Központban engedélyezett idősek nappali ellátása 24 férőhelyes. A házi segítségnyújtást és a szociális étkeztést igénybevevők száma is mondhatni stagnál.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősebb korosztály számára a kulturális és közművelődési programokat az Integrál Közösségi és Szolgáltató Tér nyújtja. 2010. év végén kezdte meg működését az intézmény. Ettől kezdve az idősebbek rendezvényeken, színház- és mozi látogatáson való részvétele megnőtt. Mindemelllett 2011-ben megalakult a „Nagyik Klubja”, amely 2021-ben egyesületté alakult. Az egyesület a Hernádnémeti településen élő szépkorúak közösségi életének szervezésére, civil kapcsolataik építésére, érdekeik képviselésére és védelmére alakul. Aktívan részt vesz Hernádnémeti kulturális értékeinek feltárásában, a feltárt kulturális örökség megőrzésében, ápolásában, közkinccsételében, a jövő nemzedékének való átörökítésében.

c) idősek informatikai jártassága;

Településünk időseinek informatikai jártasságáról nincsenek számadataink, de a településen működő Digitális Jólét Program pontja a hétköznapiakon rendelkezésükre áll.

d) a generációk közötti programok.

A már többször említett Integrál Közösségi és Szolgáltató Tér folyamatosan olyan programokat szervez a település lakóinak, mely minden korosztály igényit kielégíti. A település szintű rendezvényeken jelen vannak a kisgyermekeknek szóló előadások, a fiatalokat lekötő előadók és az idős korosztály által közkedvelt zenés műsorok is egyaránt.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A már megemlített „Vidám Nagyik Egyesülete” számos programot, kirándulást kínál az idősek számára.

Az önkormányzat minden évben megtartja az Idősek estjét, ahol a település minden 65 év feletti lakosát szívesen látják.

Településünk szociális- és egészségügyi ellátó rendszere jó. Célunk a színvonal megtartása. Amennyiben lehetőség lesz rá ezen alapellátási rendszert is fejlesztenünk kell, hogy minél több segítséget helyben kapjanak meg a lakosok. A továbbképzések terén helyben eddig nem gondoltunk erre a korosztályra, a jövőben az ő igényeiket is figyelembe kell venni.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek elmagányosodása	Házi segítségnyújtás szolgáltatás kibővítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	41	52	93
2017	35	51	86
2018	27	46	73
2019	26	44	70
2020	26	41	67
2021	n.a	n.a	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességűek tekintetében, arányaikat tekintve a nők nagyobb számban vannak jelen, mint a férfiak.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma – Nem releváns

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Nem rendelkeznek olyan foglalkoztatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérje, ezért a sikertelen beszoktatás következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat segítséget tud adni a munkavállalás elősegítéséhez azzal, hogy internetes hozzáférést biztosít az álláskereső portálokhoz, önéletrajzírásban segítséget nyújt, tanácsot ad. Tájékoztatják a hozzájuk fordulókat a különböző szociális és családtámogatási ellátásokról, a pályakezdőket érintő a munkavállalók és munkáltatók számára nyújtható támogatásokról. Továbbá a munkavállalók és munkáltatók egymásra találásához biztosítanak helyszínt (toborzás), és az esetleges szórólapok terjesztésében is segítséget nyújtanak.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Hernádnémetiben konkrétan a fogyatékosokkal foglalkozó szervezet nincs. Legközelebb ilyen szolgáltatás Miskolcon érhető el.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Önkormányzatunk települési támogatás formájában nyújt segítséget azon lakosoknak, akik valamilyen okból kifolyólag segítségre szorulnak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Már említésre került, hogy településünkön két felnőtt, egy gyermek háziorvosi körzet és egy fogászat működik. Az ezen felüli egészségügyi és rehabilitációs ellátásokra legközelebb Miskolcon van lehetőség.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettség;

Hernádnémeti településen az önkormányzat tulajdonában 14 db középület van, ezek közül 10 épületben biztosított a komplex akadálymentes közlekedés. 4 épület nem akadálymentesített, mindben biztosítható műszakilag, de még nem készült terv az átalakításra.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettség;

A településen kifejezetten fogyatékkal élők számára kulturális, valamint sport programok nem kerülnek megrendezésre. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférésük biztosított, az önkormányzat tulajdonában lévő épületek nagy része akadálymentesített, azonban a közterületek, a

tömegközlekedési eszközök, valamint a busz- és vasúti várók (megállók) nem akadálymentesek. Az önkormányzat által szervezett programokon lehetőségükhöz mértén részt vesznek a megváltozott munkaképességűek is.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen az önkormányzat által munkát adó épületek akadálymentesek.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A Hernádnémetiben igénybe vehető közösségi közlekedési eszközök, valamint a járdák, parkok nem akadálymentesek.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen nem található olyan intézmény, mely a fogyatékkal élők speciális igényeit kiszolgálja. Legközelebb Miskolcon érhetőek el ilyen jellegű szolgáltatások.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A településen igénybe vehető támogatásokat a fogyatékkal élők is igényelhetik. A községi rendezvényekre, igény szerint, a nehezen közlekedőket eljuttatjuk. Az egészségügyi ellátás terén a vérvétel helyben megoldott, emiatt nem kell külön Miskolcra utazni. A leleteket a házi orvosunk számítógépes rendszeréből ki tudja nyomtatni.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Településünkön konkrétan ilyen programok nincsenek, de a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat információt gyűjt ilyen jellegű lehetőségekről.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Ilyen jellegű problémáról nem rendelkezünk információval.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rendelkezésre álló adatok hiányosak	Fogyatékkal élők helyzetének feltérképezése
A Hernádnémetiben igénybe vehető közösségi közlekedési eszközök, valamint a járdák, parkok nem akadálymentesek.	Akadálymentesítés

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségügyi problémák	Az eü-i alapellátás szinten tartása, korszerűsítése, állandó gyermekorvosi ellátás biztosítása, szűrővizsgálatok helyben, védőoltás elérhetőségének javítás
Közüntézményeinkben a rezsiköltségek magasak	Napelemek számának bővítése a közüntézményekben

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A Hernádnémeti Református Szeretetotthonért Alapítvány célja helyi lakosok életkörülményeinek javítása. Többek közt részt vállal a hitéllettel összefüggő épületek vásárlásában, építésében, az ifjúsági családösszetartó szabadidős tevékenység, sportolási tevékenység hagyományőrzésében, ezen tevékenység szervezésében, a feltételeknek a biztosításában. Segíti a hátrányos helyzetű diákok továbbtanulási lehetőségeit. Részt vesz gyermeküdültetésekben, hitéleti konferenciák, fogyatékosok, idősek üdültetésében. A falu és az egyház történelmi hagyományainak megőrzésében ápolásában, regionális hitéleti, kulturális tevékenység szervezésében, ezzel kapcsolatos továbbképzések lebonyolításában.

Az Általános Iskoláért Alapítvány célja a Hernádnémeti Református Általános Iskola, Két Tanítási Nyelvű és Alapfokú Művészeti Iskolában folyó oktató-nevelő munka folyamatos megújítása, színvonalának emelése, a diákok, tanárok önálló kezdeményezéseinek támogatása. Az alapítók remélik, hogy kezdeményezésük csatlakozásra serkenti

Hernádnémeti nagyközség gazdálkodó szervezeteit, az iskola volt diákjait, a szülőket, s így módon hasznosan járulnak hozzá a jövő generáció neveléséhez. Az alapító okirat szerint fő célkitűzések a kiváló tanulmányi eredményt elérő tanulók jutalmazása, az iskolai közösség kulturális és sport rendezvényeinek támogatása, az idegen nyelvtanítás feltételeinek javítása és az órarendi képzésen túli kezdeményezések támogatása.

A Hernádnémeti Sport Egyesület sport tevékenységet végez. Céljai között szerepel a korszerű, XXI. századi igényeket kielégítő futballpálya és kiszolgáló létesítmények kialakítása és a csapat egyre eredményesebb szereplése (magasabb osztályba jutás).

A Vidám Nagyik Egyesülete felkarolja, segíti az időseket, kirándulásokat, programokat szervez részükre.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Hernádnémeti Nagyközség Önkormányzata minden lehetőséget megragad arra, hogy a településen működő civil szervezetekkel sikeres együttműködést folytasson. Hernádnémeti Nagyközség Önkormányzata több, az Európai Unió által támogatott pályázati lehetőséget sikeresen megragadott, illetve a jövőben is meg fog ragadni. Ezek keretében együttműködik a helyi civil szervezetekkel a minél hatékonyabb megvalósítás érdekében.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

2008-ban Hernádnémeti Nagyközség Önkormányzata intézményfenntartói társulást alapított Újcsanálos Község Önkormányzatával, melynek keretében az általános iskola, illetve az óvoda és bölcsőde fenntartása közös feladat. Ez a társulás 2021-ben felbomlott, így azóta Hernádnémeti önálló önkormányzattal rendelkezik.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi

Hernádnémetiben Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, melynek célja a kulturális autonómia megvalósítása, a hagyományörzés, a kulturális értékek átörökítése, az identitás ápolásához kapcsolódó feladatok elvégzése. Ők a helyi Önkormányzat támogatásával, illetve amennyiben pályázati lehetőség adódik, annak kihasználásával szoktak programokat (Roma nap, Mikulás délután, élelem csomag osztás) szervezni a roma lakosság számára.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Ahogy már említésre került, a Vidám Nagyik Egyesületének tevékenységi körébe tartozik az idősek felkarolása, aktív közösségi életbe tartása. A Hernádnémeti Református Szeretetotthonért Alapítvány célja helyi lakosok életkörülményeinek javítása. Az iskolánk alapítványának célja a

színvonalas oktató-nevelő munka és ez által a hátrányos helyzetben lévő gyermekek társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen tevékenykedő profitorientált szervezetek nem vesznek részt esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az Esélyegyenlőségi Program az önkormányzat, valamint a településen működő intézmények közreműködésével készül.

A kiemelt problématerületekre a terület képviselőinek, szakembereinek részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk a problématerület beavatkozásainak részletes kidolgozása, cselekvési terv készítése és a területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői rendszeresen beszámolnak munkájukról a Képviselő Testület számára.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az Önkormányzat és az intézmények a Programot és a beszámolókat saját honlapjukon, és az SZMSZ-ben szabályozott módon közzé teszik. Továbbá szükséges minden elérhető eszközt és

helyi médiát bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A program elfogadását követően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze, amelyre a szülők, a hátrányos helyzetű csoportok képviselői, valamint a nevelőtestületek tagjai is meghívást kapnak. A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv nyilvánosságra hozatala.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására érdekében évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézmények, szülők és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

Az éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk, természetesen csak aggregált adatokat és információkat közölve, a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hiányosságok a helyi humán kapacitás megszervezésében 2. Roma alkalmazottak alacsony száma az önkormányzatnál 3. Romák foglalkoztatásának alacsony száma a versenyszférában 4. Szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatra szorul 5. Magas a 18 éven aluliak közül átmeneti, vagy tartós nevelésbe vettek száma 6. Helyi közpolitika néhány képviselője nem ösztönzi a társadalmi szolidaritást 7. A roma népesség közösségi szempontból nem túl aktív 8. Egészségterv hiánya 9. Alacsony a szűrővizsgálatokon résztvevők száma 10. Alultápláltság, helytelen táplálkozás 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hiányzó szolgáltatások feltérképezése, egyéni képességek, képzettségek, tapasztalatok felmérése. 2. Az önkormányzatnak törekednie kell, hogy növelje a roma foglalkoztatottak számát. 3. Helyi rendeletek alkotása 4. Szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata 5. Okok feltárása, preventív intézkedések bevezetése 6. Az önkormányzatnak fel kell hívnia a vezető tisztségviselők figyelmét, hogy kommunikációjukban esélytudatosságot fejezzenek ki. 7. Ösztönözni kell a romák közösségi szerveződését 8. Egészségterv elkészítésre 9. Tájékoztatók, fórumok tartása 10. Védőnő, gyermekorvos bevonása
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gyermekjóléti Szolgálat és a közoktatási intézmény kommunikációja hiányos 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intézmények részére rendszeres megbeszélések szervezése. 2. Az intézmény és a társadalmi,

	2. Együttműködés hiánya a közoktatási intézmény és a társadalmi, szakmai szervezetek között	szakmai partnerek rendszeres, egyeztető fórumainak létrehozása
Idősek	1. Idősek elmagányosodása	1. Házi segítségnyújtás szolgáltatás kibővítése
Nők	1. Nők munkaerő- piaci hátránya 2. Nők anyagi kiszolgáltatottsága 3. Fiatalkorú gyermekvállalás	1. Nemi sztereotípiákat, szerepeket oldó programok szervezése 2. Alternatív foglalkoztatási formák kialakítása 3. Felvilágosító programok szervezése az általános iskolában
Fogyatékkal élők	1. Rendelkezésre álló adatok hiányosak 2. A Hernádnémetiben igénybe vehető közösségi közlekedési eszközök, valamint a járdák, parkok nem akadálymentesek.	1. Fogyatékkal élők helyzetének feltérképezése 2. Akadálymentesítés
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	1. Egészségügyi problémák 2. Közintézményeinkben a rezsiköltségek magasak	1. Az eü-i alapellátás szinten tartása, korszerűsítése, állandó gyermekorvosi ellátás biztosítása, szűrővizsgálatok helyben, védőoltás elérhetőségének javítás 2. Napelemek számának bővítése a közintézményekben

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák életminősége, iskolázottsága javul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminősége, elhelyezkedési esélye javuljon.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek nevelését, oktatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életminőségére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a család és a munka összeegyeztethetőségét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Egészségügy	Egészségügyi problémák	Az eü-i alapellátás szinten tartása, korszerűsítése, állandó gyermekorvosi ellátás biztosítása, szűrővizsgálatok helyben, védőoltás elérhetőségének javítása	-	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	A lakosság helyben hozzáférjen több egészségügyi szűrővizsgálathoz, állandó gyermekorvosi ellátás biztosítása, egészségügyi intézmények korszerűsítése, 60 év feletti számára védőoltás (tüdőgyulladás) elérhetőségének javítása	Polgármester, HAK intézményvezető	2027. szeptember 19.	Visszajelzések, résztvevők száma	Állami támogatás, pályázati források	Fenntartható	Nem releváns

Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
2	Rezsicsökkentés	Közüintézményeinkben a rezsiköltségek magasak	közüintézményeink energetikai hatékonyságának növelése, rezsiköltségek csökkentése	-	-	A napelemek számának növelése, korszerűsítése	Polgármester, HAK intézményvezető	2027. szeptember 19.	Rezsiköltség csökkenése	Állami támogatás, pályázati források	Pályázati forrás esetén fenntartható	Nem releváns

Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Gyermekjóléti Szolgálat és a közoktatás	Gyermekjóléti Szolgálat és a közoktatási intézmény kommunikációjának hiánya	Intézmények részére rendszeres megbeszélések szervezése.	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A rendszeres iskolába járás alóli felmentésre, illetve magántanulói nyilvántartásra vonatkozó gondviselői kérelmek felülvizsgálata az illetékes iskola képviselője és külső szakemberek bevonásával. A felmentés, illetve magántanulói nyilvántartás indokainak azonosítása a családdal közösen.	Polgármester, HAK intézményvezető	2027. szeptember 19.	A magántanulók száma csökken, a magántanulói kérelmeket csak indokolt esetben részesülnek pozitív elbírálásban.	Humán erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
2	Közüktatási intézmény és a társadalmi, szakmai szervezetek	Együttműködés hiánya a közüktatási intézmény és a társadalmi, szakmai szervezetek között	Az intézmény és a társadalmi, szakmai partnerek rendszeres, egyeztető fórumainak létrehozása.	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az intézmény és a társadalmi, szakmai partnerek közötti kapcsolat alkalmoszerúsége miatt az együttműködés nem elég hatékony. Rendszeresen működő, átfogó célokot megjelölő és egyedi eseteket megbeszélő egyeztető fórum létrehozása és működtetése szükséges.	Polgármester, HAK intézményvezető	2027. szeptember 19.	Együttműködési megállapodások, szakmai egyeztető fórumok száma nő, valamint az iskolai lemorzsolódás csökken.	Humán erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzésben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők és a munkaerőpiaci	Nők munkaerőpiaci hátránya	Nemi sztereotípiákat, szerepeket oldó programok szervezése	-	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Változás hosszútávon érhető el a nemi sztereotípiákat, nemi szerepeket oldó rendszeres programokkal. (Pl.: A közoktatási intézményekben minden korosztálynak, mindkét nemnek, a megfelelő szinten, gyermekgondozási, háztartás-gazdaságtani ismeretek oktatása.)	Polgármester, HAK intézményvezető	2027. szeptember 19.	A településen élő, aktív korú nők munkaerőpiaci esélyei nőnek, egyre több nő kerül vissza a munka világába, mely által a családok bevételei növekednek, megélhetési lehetőségeik javulnak.	Állami támogatás, pályázati források	Fenntartható	Nem releváns

Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzésben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
2	Nők anyagi kiszolgáltatottsága	Nők anyagi kiszolgáltatottsága	Alternatív foglalkoztatási formák kialakítása.	-	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Az önkormányzat állítson össze egy munkacsoportot, mely felméri a középkorú nők nyugdíj-jogosultságához szükséges időket. Ezeknek a nőknek alternatív foglalkoztatási formák szervezése – akár rotációval is.	Polgármester, HAK intézményvezető	2027. szeptember 19.	Alternatív foglalkoztatásban résztvevők középkorú nők száma.	Állami támogatás, pályázati források, humán erőforrás	Fenntartható	Nem releváns
3	Fiatalkorú gyermekvállalás	Fiatalkorú gyermekvállalás	Felvilágosító programok szervezése az általános iskolában	-	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Gyermekvédelmi eszközrendszer mobilizálása. Iskolai fogamzásszabályozási programok támogatása: fogamzásszabályozás alapismeretei, felelős szex, felelős kapcsolat.	Polgármester, HAK intézményvezető	2027. szeptember 19.	A terhesség miatt kimaradó, iskolát elhagyó gyermekek száma csökken.	Humán erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Elmagányosodás	Idősek elmagányosodása	Házi segítségnyújtás szolgáltatás kibővítése	-	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	A meglévő házi segítségnyújtó szolgáltatás kibővítése anyagi okokból nem megvalósítható egyelőre, de fontolóra vehető egy önkéntesekből álló segítő közösség létrehozása.	Polgármester, Nappali ellátás vezető	2027. szeptember 19.	Az Alapszolgálati Központtal megállapodást kötő idősek száma nő.	Állami támogatás, pályázati források, humán erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés el elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Hiányos adatok	Rendelkezésre álló adatok hiányosak	Fogyatékkal élők helyzetének feltérképezése	-	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Elsődleges feladat, hogy feltérképezzük a fogyatékkal élők helyzetét, melynek érdekében egy megbízott csoport adatgyűjtéssel mérje fel helyzetüket. A gyűjtés során feltárt problémákra későbbiekben visszatérünk.	Polgármester, Nappali ellátás vezető	2027. szeptember 19.	A településen fogyatékkal élő személyekről, valamint adataikról adatbázis készül.	Humán erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

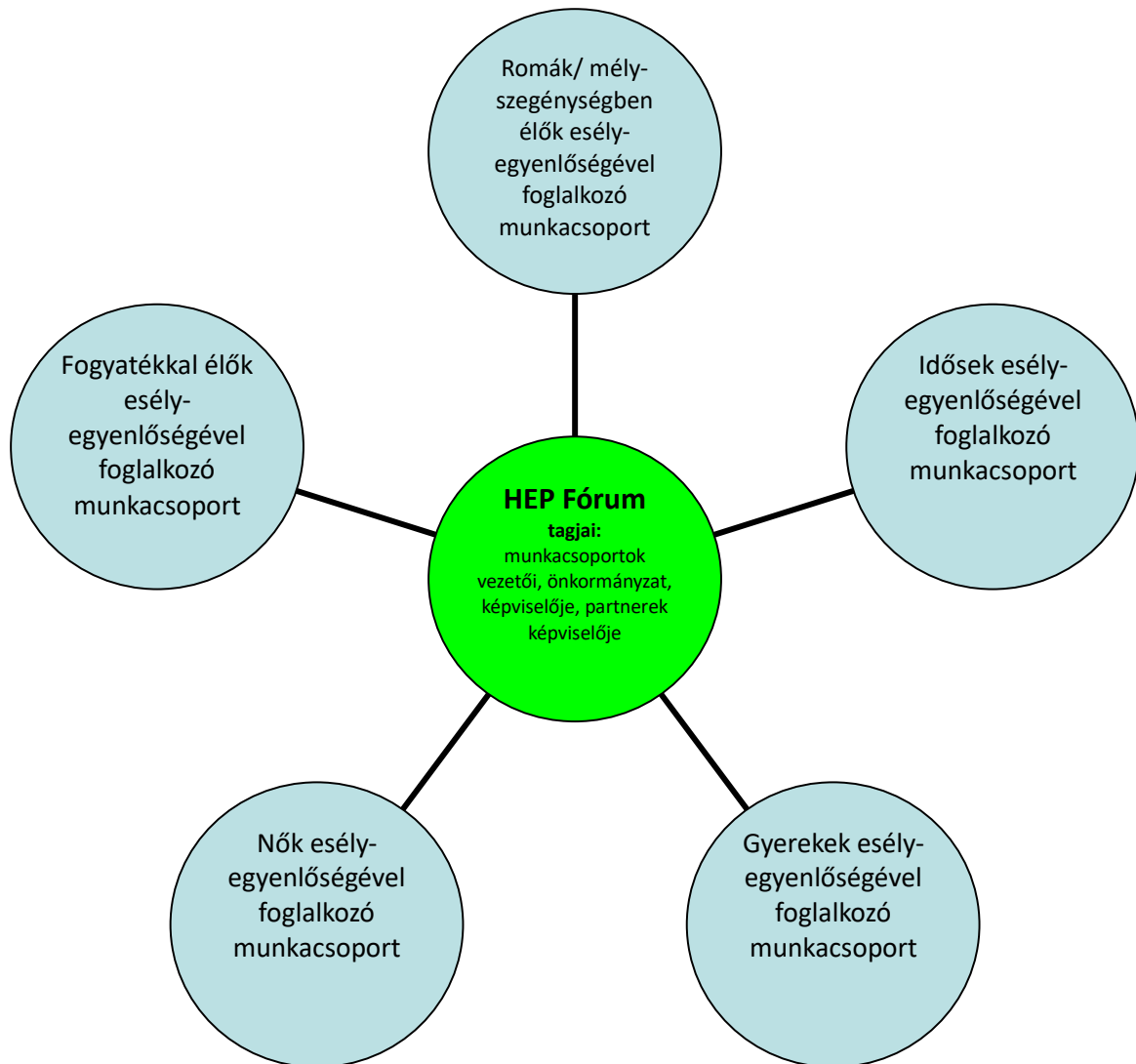
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Hernádnémeti község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Hernádnémeti község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 67/2022. (IX.20.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Hernádnémeti, 2022. szeptember 20.

dr Orosz Zsolt
Polgármester

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Hernádnémeti község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Hernádnémeti község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 67/2022. (IX.20.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Hernádnémeti, 2022. szeptember 20.

dr. Orosz Zsolt
dr. Orosz Zsolt
Polgármester

Hernádnémeti Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete
3564 Hernádnémeti, Kossuth u. 38. sz.

Száma: 672-8/2022.

KIVONAT

Hernádnémeti Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 2022. szeptember 20-án megtartott üléséről felvett jegyzőkönyvből.

Hernádnémeti Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének **67/2022. (IX. 20.) KT HATÁROZATA**

Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Hernádnémeti Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2022-2027. évi Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvitatta és az előterjesztéssel egyezően elfogadta.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

dr. Orosz Zsolt sk.
polgármester

dr. Maksa Eleonóra sk.
jegyző

Jegyzőkönyvi kivonat hitelül:
Hernádnémeti, 2022. szeptember 20.

Dékány Lászlóné
Dékány Lászlóné
jegyzőkönyvvezető